

Hallitus 31.5.2017

Kokoustiedot

Aika 31.5.2017 klo 10.03-12.21

Paikka Kuntatalo
Toinen linja 14, Helsinki

Päätöksentekoon osallistuneet

puheenjohtaja	Paatero Sirpa, Kotka	SDP
I varapuheenjohtaja	Andersson Markku, Jyväskylä	Kok.
II varapuheenjohtaja	Tölli Tapani, Tyrnävä	Kesk.
	Hautala Lasse, Kauhajoki	Kesk.
	Korhonen Ari, Raisio	SDP
	Korhonen Martti, Oulu	Vas.
	Krohn Minerva, Helsinki	Vihr.
	Lehtonen Harri, Eura	SDP
	Manninen Anneli, Seinäjoki	PerusS
	Mäkinen Tapani, Vantaa	Kok.
	Raatikainen Kaisa, Keitele	Kesk.
	Rautio Sari, Hämeenlinna	Kok.
	Salmi Pekka, Tampere	SDP
	Snellman Anne, Oulu	PerusS
	Tujunen Taru, Porvoo	Kok.

Muut läsnäolijat

Varajäsenet

Heikkinen Ari, Oulu	Vihr.
Lankinen Sari, Kouvola	Kesk.
Nousiainen Pekka, Savonlinna	Kesk.
Parkkinen Sanna, Liperi	SDP
Pohjola Tuija, Oulu	SDP
Puhakka Sirpa, Helsinki	Vas.
Riihelä Jouni, Mikkeli	Kok.
Rissanen Laura, Helsinki	Kok.
Taponen Merja, Janakkala	Kesk.
Ylhäinen Taito, Masku	PerusS

Valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat

Puheenjohtaja	Pekkarinen Mauri, Jyväskylä	Kesk.
I varapuheenjohtaja	Kari Mika, Lahti	SDP
II varapuheenjohtaja	Kataja Sampsa, Pori	Kok.

Muut läsnäolijat

Koskinen Jari
Reina Timo
Tainio Hanna
Wikberg Kristina

Eriksson Nina
Leivo Timo
Nieminen Esa
Vuorimo Pirjo
Nevasola Riitta

toimitusjohtaja
varatoimitusjohtaja
varatoimitusjohtaja
johtaja, ruotsinkieliset
ja kansainväliset asiat
hallituksen sihteeri
talous- ja hallintojohtaja
viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtaja
johdon assistentti
hallintoassistentti

Hallitus 31.5.2017

Asiat

- 43 Kokouksen avaus
- 44 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 45 Pöytäkirjan tarkastajan valinta
- 46 Esityslistan hyväksyminen
- 47 Kuntaliiton talouskatsaus
- 48 Ehdotuksen tekeminen Kevan valtuuskuntaan määrättävistä jäsenistä ja varajäsenistä 1.9.2017 alkavalle toimikaudelle
- 49 Euroopan alueiden komitean Suomen valtuuskunnan täydennysvalinnat
- 50 Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin Suomen valtuuskunnan valinta
- 51 Valtuuston vaalilautakunnan jäsenten kokouspalkkiot ja korvaukset
- 52 Kuntaliiton EU- ja kansainvälisen toiminnan arviointi
- 53 Työryhmän asettaminen
- 54 Kuntaliiton hallituksen seuraaviin kokouksiin suunnitellut asiat
- 55 Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous
- 56 Muut asiat
- 57 Kokouksen päättäminen

Hallitus 31.5.2017

43

Kokouksen avaus

Liiton puheenjohtaja avaa Kuntaliiton hallituksen kokouksen.

Ehdotus

Todetaan.

Päätös

Puheenjohtaja Sirpa Paatero avasi kokouksen klo 10.03.

Merkittiin, että hallituksen kokouksen informaatio-osuudessa olivat esillä seuraavat asiat:

- Kuntaliiton muutostuki sote- ja maakuntauudistuksessa, yhteysjohtaja Lauri Lamminmäki
- Kuntaliiton EU- ja kansainvälisen toiminnan arviointi, toimitusjohtaja Jari Koskinen
- Ajankohtaiskatsaus, toimitusjohtaja Jari Koskinen

44

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Liite 1, 44 § Allekirjoitettu läsnäololista

Sääntöjen mukaan hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Kutsu on lähetetty hallituksen varsinaisille jäsenille ja varajäsenille 24.5.2017.

Hallitus on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenistä. Hallituksen kokouksiin osallistuvat myös varajäsenet.

Hallituksen jäseniä ja varajäseniä sekä muita läsnäolijoita pyydetään allekirjoittamaan läsnäololista, joka otetaan pöytäkirjan liitteeksi.

Ehdotus

Todetaan kokouksen osanottajat ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Suoritettussa nimenhuudossa todettiin kokouksen päätöksentekosuuteen osallistuneet hallituksen jäsenet ja varajäsenet. Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

45

Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Hallituksen pöytäkirjan allekirjoittavat hallituksen (kokouksen) puheenjohtaja ja sihteeri. Hallitus päätti 6.6.2013, että pöytäkirjan tarkastaa yksi kussakin kokouksessa valittava jäsen.

Ehdotus

Hallitus päättää, että tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajaksi valitaan hallituksen jäsen Anne Snellman.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

46

Esityslistan hyväksyminen

Ehdotus

Hallitus päättää hyväksyä kokouksen esityslistan.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Hallitus 31.5.2017

47

Kuntaliiton talouskatsaus, huhtikuu 2017

Liite 1, 47 § Talouskatsaus

Liite 2, 47 § Talousraportti

Kuntaliiton varsinaisen toiminnan tuotot ovat huhtikuussa 2017 yhteensä 7 489 800 euroa ylittäen budjetin 65 100 eurolla (budjetti 7 424 700 euroa) ja kustannukset yhteensä 8 584 500 euroa budjetin ollessa 8 266 300 euroa, jolloin budjetti ylittyy 253 100 eurolla.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos on +1 638 500 euroa budjetin ollessa +533 300 euroa. Eroa budjettiin on +1 105 200 euroa.

Suomen Kuntaliitto ry:n tulos huhtikuussa 2017 on +543 900 euroa, kun se on budjetissa -308 300 euroa. Ero budjettiin on +852 100 euroa.

Suomen Kuntaliitto ry:n taseen oma pääoma oli tilikauden alussa 72,0 milj. euroa ja huhtikuussa 72,6 milj. euroa. Muutos tilikauden aikana on +0,6 milj. euroa. Taseen loppusumma 30.4.2017 on 102,3 milj. euroa.

Ehdotus Merkitään tiedoksi. /JK

Päätös Merkittiin tiedoksi.

48

Ehdotuksen tekeminen Kevan valtuuskuntaan määrättävistä jäsenistä ja varajäsenistä 1.9.2017 alkavalle toimikaudelle

Liite 1, 48 § Kevan valtuuskunnan nykyinen kokoonpano

Liite 2, 48 § Puolueiden paikkajako Kevan valtuuskunnassa

Liite 3, 48 § Ehdotus Kevan valtuuskuntaan toimikaudeksi 1.9.2017 - 31.8.2021 nimettävistä jäsenistä ja varajäsenistä

Kevasta annetun lain (66/2016) 8 §:n 2 momentin mukaan valtuuskunnassa on 30 jäsentä sekä jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen, jotka valtiovarainministeriö määrää neljäksi vuodeksi kerrallaan. Vähintään neljä jäsentä ja yhtä monta varajäsentä määrätään kunnallisessa pääsopimuksessa tarkoitettujen pääsopijajärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Muut jäsenet ja varajäsenet määrätään Suomen Kuntaliitto ry:n ehdottamista henkilöistä siten, että kunnat ja kuntayhtymät ja maan eri osat saavat valtuuskunnassa tasapuolisen edustuksen. Näitä jäseniä ja varajäseniä määrättäessä otetaan lisäksi huomioon eri ryhmien kuntavaaleissa saama ääniosuus vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Kevan nykyisen valtuuskunnan toimikausi jatkuu 1.1.2017 voimaan tulleen Kevasta annetun lain voimaantulosäännöksen mukaan elokuun 2017 loppuun. Valtiovarainministeriö pyytää kirjeellään 9.5.2017 Suomen Kuntaliittoa tekemään ehdotuksen 26 jäsenestä ja henkilökohtaisesta varajäsenestä Kevan valtuuskuntaan toimikaudeksi 1.9.2017 - 31.8.2021. Kirjeessä viitataan tasa-arvolain 4 a §:ään ja pyydetään nimeämään ehdokkaiksi tasapuolisesti sekä naisia että miehiä.

Kuntaliiton ehdotusta on pyydetty 15.6.2017 mennessä.

Hallitus 31.5.2017

Valmisteltavana on Kevasta annetun lain muuttaminen siten, että Kevan hallintoa uudistettaisiin 1.9.2018 lukien. Lakiluonnoksen voimaantulosäännöksen mukaan Kevan valtuutettujen toimikausi alkaisi 1.9.2018. Nyt nimitettävän Kevan valtuuskunnan toimikausi jäisi siten vuoden mittaiseksi.

Esityslistan liitteessä 1, 48 § on Kevan valtuuskunnan nykyinen kokoonpano kuluneella nelivuotiskaudella. Liitteestä 2, 48 § näkyy puolueiden paikkajako Kevan valtuuskunnassa vuoden 2017 kuntavaalituloksen mukaan.

Valtuuskunnan jäsenten valinnasta on neuvoteltu poliittisten ryhmien kesken. Poliittisten ryhmien neuvottelutulos Kevan valtuuskuntaan nimitettävistä jäsenistä ja varajäsenistä 1.9.2017 alkavalle toimikaudelle esitetään kokouksessa.

Ehdotus

Hallitus päättää ehdottaa valtiovarainministeriölle, että Kevan valtuuskuntaan toimikaudeksi 1.9.2017 - 31.8.2021 nimetään jäsenet ja varajäsenet kokouksessa esiteltävän poliittisten ryhmien neuvottelutuloksen mukaisesti.

Päätös

Hallitus päätti tehdä valtiovarainministeriölle liitteen 3, 48 § mukaisen ehdotuksen Kunnallisen eläkelaitoksen valtuuskuntaan toimikaudeksi 1.9.2017 - 31.8.2021 nimitettävistä jäsenistä ja varajäsenistä.

49

Euroopan alueiden komitean Suomen valtuuskunnan täydennysvalinnat

EU:n neuvosto nimittää alueiden komitean jäsenet ja varajäsenet jäsenvaltioiden ehdotusten pohjalta. Valtioneuvosto nimeää Suomen ehdokkaat. Asian valmistelu kuuluu työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan. Suomella on komiteassa 9 jäsentä ja 9 varajäsentä. Ahvenanmaan itsehallintolain mukaan maakuntahallituksella on oikeus tehdä ehdotus yhdeksi jäseneksi ja varajäseneksi. Nykyiset jäsenet ja varajäsenet on nimitetty 25.1.2020 päättyväksi toimikaudeksi. Kuntavaalien tuloksen johdosta Suomen valtuuskuntaan joudutaan tekemään eräitä täydennysvalintoja.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaan alueiden komitean jäsenen toimikausi päättyy ilman eri toimenpiteitä, kun tehtävä, jonka perusteella jäsenvaltio ehdotti henkilöä komitean jäseneksi, päättyy. Neuvosto on todennut, että jos henkilö valitaan uudelleen samaan tehtävään, jonka perusteella neuvosto on nimennyt hänet alueiden komitean jäseneksi tai varajäseneksi, kyseinen henkilö jatkaa jäsenyytään komiteassa neuvoston alkuperäisen päätöksen perusteella. Jäsenvaltion on ilmoitettava tilanteesta neuvostolle ja alueiden komitealle. Uutta neuvoston päätöstä ei tarvita, koska toimikausi jatkuu. Toisaalta neuvosto ei voi tehdä päätöstä toisen henkilön nimeämisestä hänen tilalleen.

Työ- ja elinkeinoministeriö lähetti ennen nykyisen valtuuskunnan valintaa Kuntaliitolle suomalaisten jäsen ehdokkaiden nimeämistä koskevan pyynnön. Ministeriö totesi kirjeessään, että alueiden komitean jäseniksi kelpoisia ovat alueellisten ja paikallisten yhteisöjen edustajat, jotka ovat alue- tai paikallisvaaleissa valittuja luottamushenkilöitä tai poliittisesti vastuussa vaaleilla valitulle elimelle. Suomessa ehdokkaiksi voi-

Hallitus 31.5.2017

daan esittää kuntavaaleissa valittuja valtuutettuja. Osan henkilöistä tulee olla valittu myös maakuntavaltuustoon tai maakuntahallitukseen. Alueiden komiteaan voidaan lisäksi esittää asemansa perusteella kunnanvaltuustolle poliittisessa vastuussa olevia kunnanjohtajia, pormestareita ja apulaispormestareita. Valittaessa ehdokkaita on otettava huomioon maan eri alueiden sekä alue- ja paikallistason, maakuntien ja kuntien ja poliittisten ryhmien suhteellinen edustavuus sekä tasa-arvolain vaatimukset. Ministeriö toivoi, että ehdokkailla olisi sellainen työ- tai muu kokemus, jolla varmistetaan täysipainoinen osallistuminen alueiden komitean työhön.

Alueiden komitean jäsen ei voi olla yhtä aikaa Euroopan parlamentin jäsen. Tasa-arvolain mukaiset kiintiöt on laskettava erikseen varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä. Kiintiötä määriteltäessä on otettava huomioon myös Ahvenanmaan edustajat. Ahvenanmaata edustava varsinainen jäsen on Gun-Mari Lindholm ja varajäsen Wille Valve.

Alueiden komitean varajäsen Antero Saksala (Kok, Pirkkala) ei ollut ehdokkaana kuntavaaleissa. Varajäsen Hannele Luukkainen (Kok, Helsinki) ei tullut valituksi. Varsinainen jäsen Ilpo Haalisto on nimitetty komiteaan Nousiaisten kunnanvaltuutettuna (PS). Hänet valittiin kuntavaaleissa Nousiaisten varavaltuutetuksi (Kok). Varajäsen Veikko Kumpumäki (Vas) on nimitetty Kemin kaupunginvaltuuston jäsenenä. Hänet valittiin Kemin varavaltuutetuksi. Muut jäsenet ja varajäsenet tulivat valituiksi samaan kunnanvaltuutetun tehtävään, jonka perusteella heidät oli nimitetty alueiden komiteaan.

Haaliston ja Kumpumäen osalta on tarkasteltava, onko kyseessä saman tehtävän jatkuminen, vai ovatko valtuutetun ja varavaltuutetun tehtävät kaksi eri tehtävää. Jos kyseessä olisi saman tehtävän jatkuminen, heidän toimikautensa jatkuisi ilman eri toimenpiteitä. Jos kyseessä on kaksi eri tehtävää, paikat on täytettävä uudelleen. Kuntaliiton näkemyksen mukaan kysymyksessä on kaksi eri tehtävää, koska valtuutetun ja varavaltuutetun asema on kuntalain mukaan selvästi erilainen. Asiasta pyydettiin työ- ja elinkeinoministeriön kannanotto. Ministeriön vastauksessa todettiin, että kysymyksessä on selvästikin eri tehtävä. Sinänsä varavaltuutetun tehtävä on sellainen luottamustoimi, joka voi olla alueiden komitean jäsenyyden pohjana.

Ehdotus

Kuntaliiton hallitus päättää esittää työ- ja elinkeinoministeriölle, että seuraavien kuntavaaleissa uudelleen valittujen jäsenten ja varajäsenten toimikauden jatkumisesta lähetetään ilmoitus EU:n neuvostolle ja alueiden komitealle:

Varsinaiset jäsenet

Asianajaja, kunnallisneuvos Pauliina Haijanen (Kansallinen Kokoomus)
Laitilan kaupunginvaltuuston jäsen
Varsinais-Suomen liiton maakuntavaltuuston jäsen

Johtaja Markku Markkula (Kansallinen Kokoomus)
Espoon kaupunginvaltuuston jäsen
Uudenmaan liiton maakuntahallituksen jäsen

Rehtori Anne Karjalainen (Suomen Sosialidemokraattinen Puolue)
Keravan kaupunginvaltuuston jäsen

Hallitus 31.5.2017

Ylilääkäri Antti Liikkanen (Suomen Sosialidemokraattinen Puolue)
Rovaniemen kaupunginvaltuuston jäsen
Lapin liiton maakuntavaltuuston jäsen

Yhteiskuntatieteiden maisteri Ossi Martikainen (Suomen Keskusta)
Lapinlahden kunnanvaltuuston jäsen
Pohjois-Savon liiton maakuntavaltuuston jäsen

Yhteiskuntatieteiden maisteri Satu Tietari (Suomen Keskusta)
Säkylän kunnanvaltuuston jäsen

Pääsihteeri Sirpa Hertell (Vihreät)
Espoon kaupunginvaltuuston jäsen

Varajäsenet

Oikeustieteiden opiskelija Matias Mäkynen
(Suomen Sosialidemokraattinen Puolue)
Vaasan kaupunginvaltuuston jäsen

KM, luokanopettaja Sanna Parkkinen
(Suomen Sosialidemokraattinen Puolue)
Liperin kunnanvaltuuston jäsen
Pohjois-Karjalan liiton maakuntavaltuuston varajäsen

Lukion lehtori Merja Lahtinen (Suomen Keskusta)
Jämsän kaupunginvaltuuston jäsen

Opiskelija Tiina Elovaara (Perussuomalaiset)
Tampereen kaupunginvaltuuston jäsen

Skolföreståndare Patrik Karlsson (Svenska folkpartiet i Finland)
Ledamot av Vanda stadsfullmäktige

Lisäksi Kuntaliiton hallitus päättää esittää työ- ja elinkeinoministeriölle, että alueiden komiteaan nimitetään varsinainen jäsen ja kolme varajäsentä kuntavaalien tuloksen johdosta vapautuneille paikoille. Ehdotettavat henkilöt ovat:

Varsinainen jäsen

Varajäsen

Varajäsen

Varajäsen

Päätös

Kuntaliiton hallitus päätti esittää työ- ja elinkeinoministeriölle, että seuraavien kuntavaaleissa uudelleen valittujen jäsenten ja varajäsenten toimikauden jatkumisesta lähetetään ilmoitus EU:n neuvostolle ja alueiden komitealle:

Varsinaiset jäsenet

Asianajaja, kunnallisneuvos Pauliina Haijanen (Kansallinen Kokoomus)
Laitilan kaupunginvaltuuston jäsen
Varsinais-Suomen liiton maakuntavaltuuston jäsen

Hallitus 31.5.2017

Johtaja Markku Markkula (Kansallinen Kokoomus)
Espoon kaupunginvaltuuston jäsen
Uudenmaan liiton maakuntahallituksen jäsen

Rehtori Anne Karjalainen (Suomen Sosialidemokraattinen Puolue)
Keravan kaupunginvaltuuston jäsen

Ylilääkäri Antti Liikkanen (Suomen Sosialidemokraattinen Puolue)
Rovaniemen kaupunginvaltuuston jäsen
Lapin liiton maakuntavaltuuston jäsen

Yhteiskuntatieteiden maisteri Ossi Martikainen (Suomen Keskusta)
Lapinlahden kunnanvaltuuston jäsen
Pohjois-Savon liiton maakuntavaltuuston jäsen

Yhteiskuntatieteiden maisteri Satu Tietari (Suomen Keskusta)
Säkylän kunnanvaltuuston jäsen

Pääsihteeri Sirpa Hertell (Vihreät)
Espoon kaupunginvaltuuston jäsen

Varajäsenet

Oikeustieteiden opiskelija Matias Mäkynen
(Suomen Sosialidemokraattinen Puolue)
Vaasan kaupunginvaltuuston jäsen

KM, luokanopettaja Sanna Parkkinen
(Suomen Sosialidemokraattinen Puolue)
Liperin kunnanvaltuuston jäsen
Pohjois-Karjalan liiton maakuntavaltuuston varajäsen

Lukion lehtori Merja Lahtinen (Suomen Keskusta)
Jämsän kaupunginvaltuuston jäsen

Opiskelija Tiina Elovaara (Perussuomalaiset)
Tampereen kaupunginvaltuuston jäsen

Skolföreståndare Patrik Karlsson (Svenska folkpartiet i Finland)
Ledamot av Vanda stadsfullmäktige

Lisäksi Kuntaliiton hallitus päätti esittää työ- ja elinkeinoministeriölle, että alueiden komiteaan nimitetään varsinainen jäsen ja kolme varajäsentä kuntavaalien tuloksen johdosta vapautuneille paikoille. Ehdotettavat henkilöt ovat:

Varsinainen jäsen

Levikkipäällikkö Ilpo Heltimoinen (Perussuomalaiset)
Lappeenrannan kaupunginvaltuuston jäsen

Varajäsenet

Kaupunginvaltuutettu Terhi Koulumies (Kansallinen Kokoomus)
Helsingin kaupunginvaltuuston jäsen

Rehtori Jari Andersson (Kansallinen Kokoomus)
Sastamalan kaupunginvaltuuston jäsen

Hallitus 31.5.2017

Apulaispormestari Mikko Aaltonen (Vasemmistoliitto)
Tampereen kaupunginvaltuuston jäsen

50

Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin Suomen valtuuskunnan valinta

Euroopan neuvoston yhteydessä on vuodesta 1957 toiminut, nykyisessä muodossaan vuodesta 1994 Euroopan kunta- ja aluehallintokongressi (Congress of Local and Regional Authorities of Europe).

Kongressi työskentelee demokratian ja poliittisen tasapainon hyväksi vahvistamalla paikallis- ja alueviranomaisien osuutta Euroopan integraatiossa. Kongressi antaa säännöllisesti ja maakohtaisesti raporteja paikallis- ja aluedemokratian tilasta Euroopan neuvostoon kuuluvissa ja jäsenanomuksen jättäneissä valtioissa ja tarkkailee Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan periaatteiden noudattamista jäsenmaissa. Suomen kunnallis- ja aluehallinnosta kongressi teki maaraportin, joka käsiteltiin kevätistunnossa 2017, ja oli tarkkailemassa kuntavaaleja huhtikuussa 2017.

Kuntavaalien jälkeen tulee valita uusi valtuuskunta, jonka kokoonpano vastaa kuntavaalien poliittisia voimasuhteita. Valtuuskunta nimettiin kyllä huhtikuussa 2016, kun kongressin nelivuotiskausi alkoi lokakuusta 2016, mutta vaalien jälkeen edustus täytyy päivittää. Uusi valtuuskunta tulee siten toimimaan lokakuuhun 2020, elleivät tulevat maakuntavaalit anna aiheita tilanteen uudelleen arviointiin.

Kuntaliitto on toiminut Suomen valtuuskunnan sihteeristönä.

Edustajien yleiset valintakriteerit ja valintamenettely

Suomen valtuuskunnan kokoonpanoa koskevan virallisen, valtiovarainministeriön ilmoituksen tulee olla Strasbourgissa viimeistään elokuussa. Valtiovarainministeriö nimeää valtuuskunnan Suomen Kuntaliiton hallituksen ehdotuksen pohjalta.

Jäsenmaalla on Kongressissa sama määrä edustajia kuin parlamentaarisessa yleiskokouksessa. Suomella on oikeus nimetä Kongressiin viisi varsinaista ja viisi varaedustajaa. Ne valitaan siten, että kolme edustajaa valitaan kuntakamariin ja heille valitaan kaksi varaedustajaa ja kaksi valitaan aluekamariin ja heille valitaan kolme varaedustajaa.

Periaatteessa nykyinen valtuuskunta on siis nimetty aina vuoteen 2020 asti, eikä kongressin, liiton saati maan hallituksenkaan toimivallassa ole irtisanoa sellaista kongressin jäsentä, jolla on luottamushenkilö- tai kunnanjohtaja-asema kuntavaalien jälkeenkin. Ennen viime valintaa liitto kuitenkin pyysi ja sai jokaiselta nykyisen valtuuskunnan jäseneltä sitoumuksen irtisanoutua kongressin jäsenyydestä vaalien jälkeen. Tämä sen vuoksi, että puolueet voisivat siten ns. puhtaalta pöydältä arvioida valtuuskunnan kokoonpanoa.

Käytännössä eroamista ei ole mielekäästi pyytää sellaisilta jäseniltä, joiden puolue haluaa jatkavan tehtävässään, ja joilla on luottamushenkilö-asema vaalien jälkeenkin.

Hallitus 31.5.2017

Valintakriteerit

Kongressin peruskirjan tulkinnan mukaan valtuuskuntaan voidaan valita myös vaaleilla valitulle elimelle välittömästi vastuussa oleva henkilö. Edellytyksenä on, että tämä on vaaleilla valitun elimen irtisanottavissa tai erotettavissa ja että mahdollisuudesta irtisanomiseen tai erottamiseen on säädetty laissa. Näin ollen esimerkiksi suomalainen kunnanjohtaja on vaalikelpoinen Kongressin jäseneksi. Sen sijaan apulaiskaupunginjohtaja tai apulaiskunnanjohtaja ei ole.

Jäsenmaiden valtuuskuntien kokoonpanossa tulee huomioida edustajien tasapuolinen maantieteellinen jakauma, kunnallis- ja aluehallinnon edustajien tasapuolinen jakauma, eri poliittisten suuntausten tasapuolinen jakauma sekä sukupuolten välinen tasapuolinen jakauma. Valtuuskunnan jäsenistä vähintään 30 % on oltava toista sukupuolta (erikseen varsinaisissa ja varajäsenissä). Ellei tätä ehtoa täytetä, Euroopan neuvosto ei korvaa valtuuskunnan matkoja. Valtuuskunnan jäsenet eivät myöskään silloin voi äänestää Kongressissa. Mikäli kolmasosa valtuuskunnan paikoista olisi täyttämättä yli kuuden kuukauden ajan, koko valtuuskunnan osallistuminen kongressin toimintaan estetään.

Kunta- ja aluekamariin Suomesta valittavan edustajan ja varaedustajan tulee siis olla joko kunnanvaltuuston jäsen tai kunnanjohtaja. Sisäasiainministeriö on Suomen osalta aikanaan ilmoittanut Euroopan neuvostoon **lisäksi**, että aluekamariin nimettävän (myös varaedustajan) tulee olla maakuntaliiton valtuuston tai hallituksen jäsen. Jatkossa, kun Suomeen on perustettu erilliset maakunnat, on luonnollista, että aluekamarin jäsenet ja varajäsenet ovat maakuntavaltuutettuja. Sovittavaksi jää, toteutetaanko valtuuskunnan kokoonpanoon muutoksia jo tulevien maakuntavaalien jälkeen, vai vasta vuonna 2020, kun valtuuskunta muutoinkin valitaan.

Valinta

Kukin jäsenmaa päättää omien edustajiensa valinnasta. Euroopan neuvosto on pyytänyt jäsenmaiden hallituksia ilmoittamaan pääsihteerille kansallisen valintamenettelynsä. Ilmoitukseen kansallisen valtuuskunnan kokoonpanosta tulee sisältyä maininta kamarista, jonka työskentelyyn kukin varsinainen ja varajäsen osallistuvat.

Ilmoituksessa kansallisen valtuuskunnan kokoonpanosta tulee todeta selvästi ne edustajat, joita ei ole vaaleilla valittu vaan jotka ovat sellaiselle elimelle välittömästi vastuussa olevia ja antaa valintaprosessissa yksilöity luettelo niistä viroista tai toimista, joihin kuuluu tällainen "välittömästi vastuussa oleminen". Samoin ilmoituksessa on kuvattava aluekamariin valittavien osalta millaista aluetta asianomainen edustaa, eli alueen toimivaltuudet ja tehtävät. Euroopan neuvoston jäsenmaissa on erityyppisiä alueita.

Aluekamarin jäsenten tulee edustaa sellaista viranomaista keskushallinnon ja kunnallishallinnon väliltä, jolla on joko oma organisaatio tai säädetty oikeudet keskushallinnon suhteen. Tällaisen viranomaisen tulee voida hoitaa omalla vastuullaan ja asukkaiden etujen mukaisesti merkittävää osaa julkisista asioista (sanamuoto vastaa Euroopan alueellisen itsehallinnon peruskirjaluonnoksen artiklaa 3.1). Luettelo näistä viranomaisista tulee esittää kansallisen valintamenettelyyn liittyen. Ne jäsenvaltiot joilla ei ole tämän pykälän mukaisia alueviranomaisia voivat lähettää edustajia Aluekamariin ja sen toimielimiin, kuitenkin ilman äänioikeutta.

Hallitus 31.5.2017

Kongressin edustajat ja varaedustajat nimitetään jokaisen jäsenvaltion virallisesti neuvostoon ilmoittaman menettelyn mukaan. Menettelystä tulee ilmoittaa neuvoston pääsihteerille.

Jäsenvaltion tulee muun ohessa neuvotella maan kansallisten kuntaliittojen kanssa jäsenten valinnasta sekä kiinnittää huomio edustajien vaalikelpoisuuteen Kongressin kamareihin.

Kongressi toimii kahden kamarin lisäksi kolmessa valiokunnassa, joihin valtuuskunta nimeää jäsenet. Valtuuskunta päättää keskuudessaan miten edustajat valiokuntiin nimitetään.

Valtiovarainministeriön on tehtävä ilmoitus valittavista Strasbourgiin niin, että kongressin hallitus voi kokouksessaan syyskuussa 2017 hyväksyä ehdokkaiden ja valtuuskunnan vaalikelpoisuuden. Kuntaliiton hallituksen tulee siten tehdä ehdotuksensa valittavista viimeistään keväällä, jotta ministeriölle jää riittävä aika valmistella päätöstään. Puolueiden kunnallissihteereille on esitelty asiaa huhtikuussa, ja puolueet sopivat ehdokkaiden maantieteellisestä ja sukupuolijakaumasta keskenään niin, että nimet voidaan ilmoittaa liiton hallituksen kokouksessa 31.5.2017.

Suomen edustuksen järjestäminen

Kuntaliitto on edustanut kuntakenttää Kongressin tarkkailijana vuodesta 1957 ja vuodesta 1989 Suomen liittyttyä Euroopan neuvoston jäseneksi Suomen virallisen valtuuskunnan kokoajana.

Suomen valintamenettely on järjestetty siten, että ulkoasiainministeriö on (14.2.1994) myöntänyt Kuntaliitolle oikeuden tehdä ehdotus Suomen valtuuskunnan jäseneksi, jotka valtiovarainministeriö nimeää tehdyn ehdotuksen pohjalta. Ulkoasiainministeriö tiedottaa valinnat ja mahdolliset muutokset Euroopan neuvoston pääsihteerille. Kuntaliitto toimii myös Suomen valtuuskunnan sihteeristönä.

Valtiovarainministeriö on Kuntaliiton aloitteesta toimittanut valintamenettelyä koskevan viimeisimmän selvityksen Euroopan neuvostoon 12.8.2010. Suomen valintamenettelyn mukaan varsinaisista edustajista kolme ja varaedustajista kaksi edustavat kuntakamaria ja varsinaisista edustajista kaksi ja varaedustajista kolme aluekamaria.

Nykyinen valtuuskunta

Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressi

Suomen valtuuskunta 2016-2020

Kuntakamari

Varsinaiset edustajat:

Risto Rautava

Helsingin kaupunginvaltuuston jäsen, KOK

Liisa Ansala

kasvatustieteiden maisteri

Rovaniemen kaupunginhallituksen

puheenjohtaja, kaupunginvaltuutettu, KESK

Hallitus 31.5.2017

Juho Eerola

kansanedustaja, PerusS
Kotkan kaupunginvaltuuston jäsen

Varaedustajat:

Ensio Vatanen

Rehtori, Pohjois-Savon Ammattikorkeakoulu, SDP
Juankosken kaupunginvaltuuston jäsen. Juankoski liitetty Kuopioon, Vatanen ei ollut vaaleissa ehdolla

Sari Janatuinen

perhepäivähoitaja, VAS
Kempeleen kunnanvaltuuston jäsen

Aluekamari

Varsinaiset edustajat:

Helena Pihlajasaari

kunnallisneuvos
sairaanhoitaja, Laukaa, SDP
Keski-Suomen liiton hallituksen puheenjohtaja,
Laukaan kunnanhallituksen 2. varapuheenjohtaja ja valtuuston jäsen

Hanna Marva

Rauman kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, KOK
Satakunnan liiton maakuntavaltuuston jäsen

Varaedustajat:

Juha Rostedt

Lahden kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginvaltuuston jäsen, KOK
Päijät-Hämeen liiton maakuntahallituksen jäsen

Risto Ervelä

toiminnanjohtaja, VTM
Sauvon kunnanvaltuuston jäsen, Varsinais-Suomen liiton valtuuston jäsen

Saara Ilvessalo

oikeusnotaari, VIHR
Turun kaupunginvaltuuston jäsen, Varsinais-Suomen liiton valtuuston jäsen

Uuden valtuuskunnan valinta

Euroopan neuvoston ministerikomitea on 19.1.2011 hyväksynyt kongressia koskevan uuden päätöslauselman (Statutory resolution CM/Res(2011)2 ja siihen liitetyn kongressin peruskirjan. Kongressi on lisäksi kevään 2012 täysistunnossaan hyväksynyt uudet menettelytapaohjeet (Rules of Procedure; Resolution 337/2012). Nämä uusittiin vuonna 2015.

Hallitus 31.5.2017

Valtuuskunnan toimikausi on neljä vuotta. Uusi toimikausi alkoi loka-kuussa 2016, joten nyt vaihtuvan valtuuskunnan toimikausi päättyy loka-kuuhun 2020.

Sääntöjen mukaan valtuuskunnan poliittisen kokoonpanon tulee heijastaa viime kunnallisvaalien lopputulosta. Suomessa järjestettiin kunnallisvaalit 9.4.2017. Seuraavat vaalit, ja ilmeisesti maakuntavaalit pidetään huhtikuussa vuonna 2021. Näin ollen Suomen on uusittava (tai kuten viime vuonna, nimettävä sama valtuuskunta uudestaan) ensinnä lokakuusta 2020 - ja toisen kerran huhtikuun 2021 vaalien jälkeen vastaamaan niiden vaalien poliittisia voimasuhteita.

Kongressin jäsentä, jolla on poliittinen mandaatti, ei voida kongressin, maan hallituksen tai kuntaliiton toimesta erottaa tehtävästään.

Nykyistä valtuuskunnan jäsentä, joka on säilyttänyt luottamushenkilöpaikansa huhtikuun 2017 vaaleissa ei voisi periaatteessa kongressin jäsenyydestä erottaa.

Tämän vuoksi Kuntaliitto on pyytänyt ja saanut jokaiselta nykyisen valtuuskunnan jäseneltä kirjallisen sitoumuksen siitä, että hän eroaa kun Suomessa kunnallisvaalit on pidetty.

Tämä helpottaa sitä sääntöjen edellyttämää valintakriteeristön täyttämistä, jossa poliittisten voimasuhteitten noudattamisen lisäksi pitää tarkastella, että maan eri osat, sukupuolien välinen tasa-arvo ja eri kuntaryhmät otetaan valinnassa huomioon. Eronpyyntöjä ei ole vielä vaadittu lähetettäväksi Strasbourgiin. Tässä on käytännön syistä odotettava poliittisten ryhmien neuvottelujen tulosta: mikäli joku tai jotkut nykyiset jäsenet esitetään jatkoon tehtävässään, eroamista ja uudelleen ilmoitusta ei kannata tehdä turhan byrokratian välttämiseksi.

Todettakoon vielä, että sääntöjen täsmennyksen mukaan jäsenmaan hallituksen tulee valintailmoitustaan Strasbourgiin tehdessään nimenomaisesti ilmoittaa, että valinta heijastaa viimeisten kunnallisvaalien poliittisia voimasuhteita.

Edellytys on, että kukin kongressin jäsen sitoutuu allekirjoittamaan veloitteen noudattaa Euroopan neuvoston tavoitteita, mm. oikeusvaltion periaatteiden, ihmisoikeuksien ja perustavaa laatua olevien vapauksien (Fundamental freedoms; kts Euroopan neuvoston peruskirja I kappale, Art1.a, ja Art3) noudattamista.

Valtuuskunnalle tulee nimetä varapuheenjohtaja; käytäntö, jota Suomi on jo pitkään noudattanut. Tosin täsmennys on, että varapuheenjohtaja ei saa olla saman kamarin jäsen, ja että hänen suosituksen mukaan tulisi olla eri sukupuolta kuin puheenjohtaja. Samoin valtuuskunnan sihteeri tai jäsenen avustaja ei saa olla jäsenmaan hallituksen käskyvallan alaisena työskennellessään kongressiin liittyvässä tehtävässä. Joidenkin valtuuskuntien sihteerit ovat olleet ao. maan hallituksen kuntaministeriöstä.

Toivottavaa on, että valittavilla jäsenillä on tehtävään soveltuva kielitaito, ja riittävästi aikaa hoitaa tehtävänsä kongressin jäsenenä.

Hallitus 31.5.2017

Kysymys edustuksesta aluekamarissa

Kongressin sisäiset säännöt uusittiin vuonna 2015. Niissä suositellaan, että maan, jossa on alueita, joilla on oikeus säätää lakeja, tulisi antaa paikka aluekamarissa ainakin yhdelle sellaiselle alueelle. Ennen sääntöjen uusimista asianomainen kohta oli muodossa: maan tulee antaa paikka sellaiselle alueelle. Siis aiemmin ehto oli sitova, kun se nyt on suositus.

Suomen osalta sääntö koskee Ahvenanmaata.

Nykyistä valtuuskuntaa valittaessa Kuntaliiton hallitus ei esittänyt valtuuskuntaan, eikä valtiovarainministeriö siihen nimennyt edustajaa Ahvenanmaalta.

Perusteena oli, että Ahvenanmaalla on itsehallintolain nojalla jo edustus Euroopan unionin alueiden komiteassa. Lisäksi Suomella on aluekamarissa kaksi varsinaista ja kolme varajäsentä. Yhden paikan myöntämistä näistä paljoksuttiin.

Ahvenanmaa on sääntömuutoksen yhteydessä ja sen jälkeen kirjelmöinyt kongressin kanssa asiasta. Ennen tehtyä muutosta Ahvenanmaa vaati, että säännöt olisi tullut pitää ennallaan. Sääntömuutoksen jälkeen Ahvenanmaa esitti niiden palauttamista tältä osin takaisin. Kongressin hallitus vastasi Ahvenanmaalle, että tässä asiassa on toivottu, että säännöt olisivat pakottavien määräysten sijasta joustavampia, ja että valtuuskunnan valinnan osalta Ahvenanmaan tulee neuvotella valinnasta Suomen viranomaisten kanssa. Kongressin kirje Ahvenanmaalle lähetettiin tammi-kuussa 2016.

Ahvenanmaan maakuntahallitus on lähettänyt 22.3.2016 kirjeen valtiovarainministeriölle (ja kopion Kuntaliiton hallituksen puheenjohtajalle), jossa se esittää vahvasti, että suositusta tulisi noudattaa Ahvenanmaan osalta.

Ministeri Vehviläinen vastasi kirjeeseen 21.4.2016.

Suomen valtuuskunnan valintaa koskevaa esitystä tehdessään Kuntaliiton hallitus on tietoinen tästä sääntömääräyksestä ja suosituksesta, sekä Ahvenanmaan maakuntahallituksen kirjeestä. Liiton hallitus harkitsee omaa kantaansa siitä, miten suositus tulisi ottaa huomioon.

Mahdolliset neuvottelut Ahvenanmaan kanssa käynee valtiovarainministeriö, eikä liitto.

Lopuksi

Kongressin jäsen osallistuu käytännössä kahteen täysistuntoon (n. viikko) ja yhteen - kahteen n. 2 päivän valiokuntakokoukseen ulkomailta. Kotimaassa järjestetään muutamia kokouksia valtuuskunnan kesken. Varajäsenet osallistuvat kerran neljässä vuodessa kaikki yhteen täysistuntoon, muutoin varajäsenet osallistuvat vain jos varsinainen jäsen on estynyt.

Euroopan neuvosto on korvannut matkasääntönsä mukaisesti varsinaisten edustajien matkakustannukset. Käytännössä on toimittu niin, että matkat tehdään noudattaen virkaehtosopimuksen periaatteita ja liiton kustannuksella, ja neuvoston kullekin varsinaiselle edustajalle maksamat korvaukset kukin edustaja on siirtänyt liiton tilille. Neuvoston korvauskäytäntö ja virkaehtosopimuksen määräykset eivät ole yhteneviä. Liitto on maksanut

Hallitus 31.5.2017

varsinaistenkin edustajien matkakustannuksia ja ansionmenetykskorvaukset mm. Liitto ei siis enää ole erikseen oikeuttanut varajäseniä osallistumaan kongressiin liiton kustannuksella. Tämä tapahtuu vain kerran neljässä vuodessa.

Ehdotus

Hallitus päättää

1. esittää valtiovarainministeriölle nimettäväksi lokakuussa 2016 pidettävästä täysistunnosta alkavaksi nelivuotiskaudeksi viisi edustajaa ja varaedustajaa Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallinnon kongressiin seuraavasti:

Kuntakamari
Varsinaiset edustajat:

Varaedustajat:

Aluekamari

Varsinaiset edustajat:

Varaedustajat:

2. periaatteesta, jonka mukaan nimettyjen edustajien ja varaedustajien virkamatkat kongressin istuntoon, sekä valiokuntien, komiteoiden ja työryhmien ym. kokouksiin saadaan tehdä ilman, että kustakin matkasta tehdään erillinen virkamatkapäätös,
3. todeta, että nämä virkamatkat tehdään virkaehtosopimuksen mukaisesti liiton kustannuksella, jolloin matka- ja majoituskulut sekä päivärahat ja ansionmenetykskorvaukset maksetaan kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen ja liiton matkustamisesta ja ansiomenetykskorvauksista muutoin tekemien päätösten ja käytännön mukaisesti ja siten, että Euroopan neuvoston edustajalle maksamat matka- ja majoituskorvaukset tulee tämän toimesta maksaa liitolle,
4. todeta, että valtuuskunta päättää puheenjohtajansa ja valiokuntaedustajien valinnasta keskuudestaan,
5. todeta, että liitto järjestää valtuuskunnan sihteeripalvelut, ja että valtuuskunta ottaa itse sihteerinsä.

Päätös

Päätettiin kohdassa 1 esittää valtiovarainministeriölle nimettäväksi lokakuussa 2016 pidettävästä täysistunnosta alkavaksi nelivuotiskaudeksi viisi edustajaa ja varaedustajaa Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallinnon kongressiin seuraavasti:

Kuntakamari

Varsinaiset edustajat:

Atte Kaleva
Helsingin kaupunginvaltuuston jäsen, KOK

Hallitus 31.5.2017

Liisa Ansala

Rovaniemen kaupunginvaltuuston jäsen, KESK
Lapin liiton valtuuston jäsen

Saara Ilvessalo

Turun kaupunginvaltuuston jäsen, VIHR

Varaedustajat:

Irja Sokka

Kuopion kaupunginvaltuuston jäsen, SDP

Anni Ahlakorpi

Utsjoen kaupunginvaltuuston jäsen, VAS

Aluekamari

Varsinaiset edustajat:

Pia Kauma

Espoon kaupunginvaltuuston jäsen, KOK
Ehdolla Uudenmaan maakuntavaltuuston varajäseneksi

Jani Kokko

Muuramen kunnanvaltuuston jäsen, SDP
Keski-Suomen maakuntavaltuuston jäsen

Varaedustajat:

Juha Rostedt

Lahden kaupunginhallituksen puheenjohtaja, KOK
Päijät-Hämeen maakuntahallituksen jäsen

Joonas Könttä

Jyväskylän kaupunginvaltuuston jäsen, KESK
Keski-Suomen maakuntavaltuuston jäsen

Juho Eerola

Kotkan kaupunginvaltuuston jäsen, PerusS
Ehdolla Kymenlaakson maakuntavaltuuston jäseneksi

Hyväksyttiin ehdotus.

51

Valtuuston vaalilautakunnan jäsenten kokouspalkkiot ja korvaukset

Kuntaliiton valtuuston kokouspalkkioista on päätetty kuntapäivillä 14. - 15.5.2013. Valtuusto on 28.11.2012 päättänyt hallituksen ja muiden toimielinten jäsenten kokouspalkkioista sekä periaatteista, joiden mukaan liiton luottamushenkilöille maksetaan korvausta ansionmenetyksestä sekä luottamustehtäviin osallistumisesta aiheutuvista muista kustannuksista.

Valtuuston vaalilautakunta on uusi toimielin, joten vaalilautakunnan kokouspalkkioista ei ole olemassa valtuuston päätöstä.

Hallitus 31.5.2017

- Ehdotus Hallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää valtuuston vaalilautakunnan jäsenille maksettavista palkkioista ja korvauksista seuraavasti:
- Vaalilautakunnan kokouksesta maksetaan kokouksen puheenjohtajalle kokouspalkkiota 300 euroa kokoukselta ja jäsenelle 200 euroa kokoukselta. Sähköpostikokouksesta ei makseta kokouspalkkiota.
 - Vaalilautakunnan jäsenille maksetaan korvausta vaalilautakunnan kokoukseen osallistumisesta aiheutuneesta ansionmenetyksestä ja muista kustannuksista samojen perusteiden mukaan kuin näitä korvauksia maksetaan Kuntaliiton luottamushenkilöille.
- Päätös Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

52 Kuntaliiton EU- ja kansainvälisen toiminnan arviointi

Liite 1, 52 § Kuntaliiton EU- ja kansainvälisen toiminnan arviointi, loppuraportti

Liite 2, 52 § Muistio

Kuntaliitto päätti arvioida liiton EU- ja kansainvälistä toimintaa kahdella ulkopuolisella arvioitsijoilla. Ministeri Jan-Erik Enestam ja OTK Marcus Henricson saivat toimeksiannon ja he luovuttivat loppuraporttinsa 31.12.2016. Loppuraportti on esityslistan liitteenä 1, 52 §.

Arviointityö perustuu laajan kirjallisen materiaalin läpikäyntiin ja yli 30 henkilökohtaiseen haastatteluun, kahteen ryhmähaastatteluun sekä Kuntaliiton henkilöstölle ja luottamushenkilöille suunnattuun sähköiseen kyselyyn.

Raportti sisältää nykytilan kuvauksen ja avoinna olevan maakunta- ja soteuudistuksen vaikutusten arvioinnin kahdella skenaariolla, maakunnat tulevat, tai eivät tule, Kuntaliiton jäseniksi tai yhteistyökumppaneiksi. Lisäksi raportissa on pohjoismainen vertailu liiton sisärjestöihin Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Islannissa. Myös nykytilan arvioinnista on oma kappaleensa. Raportti päättyy 10 johtopäätökseen ja suositukseen.

Esityslistan liitteenä 2, 52 § on muistio, joka sisältää lisätietoa Kuntaliiton toiminnasta liittyen kuntien kansainvälisiin järjestöihin ja toimieliimiin ja kuvauksen siitä minkälaisia tehtäviä näillä järjestöillä ja toimieliimillä on sekä ketkä Kuntaliiton luottamushenkilöistä ovat missäkin toimissa. Lisäksi on selvitetty toiminnan kustannuksia.

Ehdotus Merkitään tiedoksi. /JK

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Hallitus 31.5.2017

53

Työryhmän asettaminen

Liite 1, 53 § Pöytäkirjanote, Ruotsinkielinen neuvottelukunta 3.5.2017

Ruotsinkielinen neuvottelukunta päätti kokouksessaan 3.5.2017 ehdottaa hallitukselle, että hallitus asettaa työryhmän laatimaan ehdotuksen uudeksi toimielimeksi ruotsinkielisen neuvottelukunnan tilalle.

Toimielimen tehtävänä olisi yhdessä Kuntaliiton henkilökunnan kanssa tarjota edunvalvontaa, palveluita ja kehitystyötä kunnissa ja maakunnissa, joissa on ruotsinkielinen väestö.

Ehdotus

Hallitus päättää asettaa työryhmän, jonka tehtävänä on laatia ehdotus uudeksi toimielimeksi korvaamaan ruotsinkielisen neuvottelukunnan. Työryhmä aloittaa työnsä heti asettamisen jälkeen. Työryhmä päättää työnsä kun uudet säännöt ovat valmiit päätettäväksi.

Hallitus päättää myös, että työryhmän jäseniksi valitaan

- Mats Nylund, ruotsinkielisen neuvottelukunnan puheenjohtaja
- Tommy Romantschuk, ruotsinkielisen neuvottelukunnan jäsen
- Kristina Wikberg, ruotsinkielisten ja kansainvälisten asioiden yksikön johtaja

Työryhmän sihteeriksi kutsutaan Sandra Bergqvist, Kuntaliiton ruotsinkielisen tiimin tiiminvetäjä.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

54

Kuntaliiton hallituksen seuraavin kokouksiin suunnitellut asiat

Hallituksen lähiajan kokouksiin on suunniteltu valmisteltaviksi seuraavat, tässä vaiheessa tiedossa olevat asiat.

24.8.2017 klo 10

- Kuntaliiton talouskatsaus
- Kuntaliiton luottamushenkilökokousten vuoden 2018 kokousohjelma

21.9.2017 klo 10

- Kuntaliiton talouskatsaus
- Kuntien ja uusien maakuntien yhteisen järjestön ("KM ry") esiselvitysvaiheen loppuraporttiluonnos

19.10.2017 klo 10

- Kuntaliiton ja KT Kuntatyönantajien talousarvioesitykset vuonna 2018
- Kuntaliiton jäsenmaksu ja KT Kuntatyönantajien maksuosuudet vuonna 2018
- Kuntaliiton tilintarkastajien valinta
- Kuntaliiton valtuuston syyskokous 22.-23.11.2017
- Kuntaliiton luottamushenkilöiden palkkiot x.x.2018 alkaen

Hallitus 31.5.2017

- Kuntaliiton luottamushenkilöiden ansionmenetyskorvaukset x.x.2018 alkaen
- Ehdotus VM:lle/Kuntien takauskeskuksen valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet 1.1.2018 alkavalle toimikaudelle
- Kuntien ja uusien maakuntien yhteisen järjestön ("KM ry") esiselvitysvaiheen loppuraportti
- Kuntaliiton talouskatsaus

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös

55 Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous

Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous pidetään torstaina 24.8.2017 klo 10.00 Kuntatalossa Helsingissä.

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

56 Muut asiat

Todettiin, että muita asioita ei ollut.

57 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.21.

Hallitus 31.5.2017

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja

Sihteeri

Sirpa Paatero

Nina Eriksson

Käsitellyt asia 43 § - 57 §

Pöytäkirjan tarkastus

24.8.17 Helsinki
Aika ja paikka

Allekirjoitus

Anne Snellman

Kuntaliiton talouskatsaus, huhtikuu 2017

TUOTOT

Kuntaliiton varsinaisen toiminnan tuotot ovat huhtikuussa 2017 yhteensä 7 489 800 euroa ylittäen budjetin 65 100 eurolla (budjetti 7 424 700 euroa).

Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat

Asiantuntijapalvelutuotot ovat 122 200 euroa alittaen budjetin 137 800 euroa 15 600 eurolla. Kunnia- ja ansiomerkkien myynti huhtikuussa 2017 on 248 300 euroa budjetin ollessa 116 700 euroa eli budjettiylitystä on 131 700 euroa. Vuokratuottoja on 24 700 euroa, budjetti 12 500 euroa eli budjetti ylittyy 12 300 eurolla. Muita tuloja kertyi 47 400 euroa ja budjetin oltua 142 800 euroa eli alitusta on 95 300 euroa.

Näin ollen palvelutuotot, tuotemyynti ja vuokrat ovat huhtikuussa 2017 yhteensä 442 800 euroa. Niiden budjetti on 409 800 euroa eli budjetti ylittyy 33 000 eurolla.

Ulkoisen rahoitus

Ulkoiset rahoitustuotot (projektit ja hankkeet) ovat 730 500 euroa budjetin ollessa 702 700 euroa, joten budjetti ylittyy 27 900 eurolla.

Jäsenmaksut (kunta- ja yhteistyöjäsenet)

Jäsenmaksut ovat 6 316 400 euroa budjetin ollessa 6 312 300 euroa. Budjettiylitys 4 200 euroa muodostuu yhteistyöjäsenmaksuista.

KUSTANNUKSET

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut (ml. palkat, palkkiot, eläkkeet ja henkilösivukulut) huhtikuussa 2017 ovat 4 645 800 euroa budjetin ollessa 4 852 400 euroa, jolloin budjetti alittuu 206 500 eurolla.

Muut henkilöstö-, koulutus-, matka-, markkinointi-, suhdetoiminta- ja edustuskulut

Yhteisummaltaan 493 800 euron muut henkilöstö-, koulutus-, matka-, markkinointi-, suhdetoiminta- ja edustuskulut alittavat budjetin 27 600 eurolla budjetin ollessa 521 500 euroa.

Muita henkilöstökuluja toteutuu 220 800 euroa budjetin ollessa 189 700 euroa, mikä ylittyy 31 100 eurolla. Ylitys jakaantuu pääasiassa vuoden alun virike- ja työmatkasetelien ja työpaikkailmoittelun kesken.

Matkakustannuksia toteutuu huhtikuussa 167 300 euroa mikä alittaa budjetoidun 231 700 euroa 64 300 eurolla.

Markkinointi-, suhdetoiminta- ja edustuskuluja on huhtikuussa 2017 yhteensä 105 700 euroa, kun niitä budjetoitiin 100 100 euroa, joten budjetti ylittyy 5 600 eurolla.

Ulkopuoliset palvelut

Ulkopuoliset palvelut huhtikuussa 2017 ovat 760 300 euroa budjetin ollessa 960 200 euroa, jolloin budjettialitus on kaikkiaan 199 900 euroa. Asiantuntija- ja muut ostopalvelut alittavat budjetin on 274 800 eurolla. Lakiasian- ja tilintarkastuspalveluissa budjettiylitys on 74 800 euroa.

Muut toimintakulut, konserniveloitukset

Konserniveoituksia toteutuu 1 762 900 euroa, mikä ylittää budjetoidun 1 482 500 euroa 280 500 eurolla.

Erilaisia hallintoveoituksia toteutuu 1 348 900 euroa budjetin ollessa 1 246 500 euroa. Budjetin ylittyy 102 500 eurolla.

Ict-veoituksia toteutuu 369 000 euroa, mikä ylittää budjetin 236 000 euroa 133 000 eurolla.

Tilavuokrien veoituksia ei budjetoitu Kuntatalon lahjoituksen vuoksi, mutta niitä kuitenkin toteutuu Kuntaliitto Palveluiden omistuksessa olevien konttorikalusteiden osalta 45 000 euroa.

Konserniveoitusten budjettiylityksestä (280 500 euroa) Kuntaliitto Palveluiden osuus on 248 900 euroa. Alkuvuoden perusteella Kuntaliitto Palveluiden budjetoidut veoitukset Kuntaliitolta eivät tule riittämään ja tämä tulee aiheuttamaan painetta Kuntaliiton tulokseen.

Muut toimintakulut, muut erät

Muita eriä toteutuu 901 800 euroa. Niiden budjetti on 441 000 euroa, joten budjetti ylittyy 470 100 eurolla. Ylitykseen sisältyy mm. jäsen- ja vakuutusmaksuja, jotka pääosin toteutuvat alkuvuonna budjetin ollessa tasainen. Ict-kulujen ylityksessä on nähtävissä meneillään oleva CRM-hanke sekä Kunnat.netin uudistaminen ja budjetin ajoituserot.

Muut toimintakulut, konserniveloitukset ja muut erät yhteensä

Muita toimintakuluja toteutuu huhtikuussa 2017 yhteensä 2 674 000 euroa. Niitä budjetoitiin 1 923 400 euroa, joten budjetti ylittyy 750 600 eurolla.

Muut kulut yhteensä

Muut kulut yhteensä ovat 3 928 000 euroa budjetin ollessa 3 405 000 euroa, jolloin budjettiylitys on 523 100 euroa.

KUSTANNUKSET YHTEENSÄ

Kaikki kustannukset ovat huhtikuussa 2017 yhteensä 8 584 500 euroa budjetin ollessa 8 266 300 euroa, jolloin budjetti ylittyi 253 100 eurolla.

TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ELI OPERATIIVISEN TOIMINNAN TULOS

Tuotto-/kulujäämä ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa on -1 094 700 euroa budjetin ollessa -841 600 (eroa budjettiin -253 100 euroa).

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos on +1 638 500 euroa budjetin ollessa +533 300 euroa. Eroa budjettiin on +1 105 200 euroa.

Sijoitussalkun tuotto on 900 900 euroa budjetoitua suurempi (toteutunut +1 434 300 euroa, budjetti +533 300 euroa).

Osinkotuottoja toteutuu 212 400 euroa Labquality Oy:n vuoden 2015 lisäosinkoina helmikuussa. Osinkoja ei budjetoitu erikseen.

Rahoituskuluja toteutuu 8 100 euroa. Rahoituskuluja ei budjetoitu erikseen.

YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ

Suomen Kuntaliitto ry:n tulos huhtikuussa 2017 on +543 900 euroa, kun se on budjetissa -308 300 euroa. Ero budjettiin on +852 100 euroa.

YHTEENVETO

Huhtikuun 2017 kumulatiiviset tuotot ovat 0,1 milj. euroa budjetoitua suuremmat.

Huhtikuun 2017 kumulatiiviset kustannukset ovat 0,3 milj. euroa budjetoitua suuremmat.

Huhtikuun 2017 kumulatiiviset sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot ovat 1,1 milj. euroa budjetoitua suuremmat.

Vuosien 2017-2018 näkymät

Kuntaliiton tuloksen pitkän aikavälin sopeuttamisen (vuodet 2013-2017) tavoitteena vuodelle 2017 on -2,5 milj. euron operatiivinen tulos, joka katetaan sijoitus- ja rahoitustuotoilla.

Vuoden 2017 talousarvion operatiivinen tulos on -1,3 milj. euroa. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoiksi arvioidaan +1,6 milj. euroa, jolloin ylijäämä on 0,3 milj. euroa. Vuoden 2017 operatiiviseen tulok-

seen sisältyy Suomen kuntasäätiön tukea 0,9 milj. euroa, jolloin vertailukelpoinen budjetoitu tulos aikaisempiin vuosiin nähden on -2,2 milj. euroa.

Kuntaliiton henkilöstökuluihin, konsernivero- ja toiminnan kehittämiseen kohdistuu kustannuspaineita suhteessa budjetoituun tulokseen.

Ehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Lisätietoja: Jari Koskinen, puhelin: 044 976 4225
Timo Leivo, puhelin: 050 62181

KUNTALIITTO (pl. KT) (1000€)**TUOTOT**

Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat

Ulkoinen rahoitus

Jäsenmaksut

Tuotot yhteensä**KUSTANNUKSET**

Palkat ja palkkiot

Eläke- ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut yhteensä**Poistot**

Muut henkilöstökulut ja koulutus

Matkat

Ulkopuoliset palvelut

Markkinointi, suhdetoiminta ja edustus

Muut toimintakulut

Muut kulut yhteensä**KUSTANNUKSET YHTEENSÄ****Tuotto-/kulujäämä**

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ**TOT**
1-4/2017**BUD**
1-4/2017**TOT - BUD****EDV**
1-4/2016**TOT - EDV**

443

410

33

792

-349

731

703

28

677

54

6 316

6 312

4

6 314

2

7 490**7 425****65****7 783****-293**

-3 817

-4 017

200

-3 849

32

-829

-836

7

-874

45

-4 646**-4 852****207****-4 723****77****-11****-9****-2****-10****-1**

-221

-190

-31

-198

-23

-167

-232

64

-207

40

-760

-960

200

-640

-121

-106

-100

-6

-44

-62

-2 674

-1 923

-751

-2 490

-184

-3 928**-3 405****-523****-3 578****-350****-8 585****-8 266****-318****-8 311****-274****-1 095****-842****-253****-528****-567**

1 639

533

1 105

315

1 324

544**-308****852****-213****757**

KUNTALIITTO (pl. KT) (milj. €)

	TOT 1-4/2017	BUD 1-4/2017	TOT - BUD	EDV 1-4/2016	TOT - EDV
TUOTOT					
Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat	0,4	0,4	0,0	0,8	-0,3
Ulkoinen rahoitus	0,7	0,7	0,0	0,7	0,1
Jäsenmaksut	6,3	6,3	0,0	6,3	0,0
Tuotot yhteensä	7,5	7,4	0,1	7,8	-0,3
KUSTANNUKSET					
Palkat ja palkkiot	-3,8	-4,0	0,2	-3,8	0,0
Eläke- ja muut henkilösivukulut	-0,8	-0,8	0,0	-0,9	0,0
Henkilöstökulut yhteensä	-4,6	-4,9	0,2	-4,7	0,1
Poistot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut henkilöstökulut ja koulutus	-0,2	-0,2	0,0	-0,2	0,0
Matkat	-0,2	-0,2	0,1	-0,2	0,0
Ulkopuoliset palvelut	-0,8	-1,0	0,2	-0,6	-0,1
Markkinointi, suhdetoiminta ja edustus	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1
Muut toimintakulut	-2,7	-1,9	-0,8	-2,5	-0,2
Muut kulut yhteensä	-3,9	-3,4	-0,5	-3,6	-0,3
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	-8,6	-8,3	-0,3	-8,3	-0,3
Tuotto-/kulujäämä	-1,1	-0,8	-0,3	-0,5	-0,6
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	1,6	0,5	1,1	0,3	1,3
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0,5	-0,3	0,9	-0,2	0,8

**Ehdotus Kevan valtuuskuntaan toimikaudeksi
1.9.2017-31.8.2021 nimettävistä jäsenistä ja varajäsenistä**

Kansallinen Kokoomus r.p.

Varsinainen jäsen

Vanhempi konstaapeli Tiina Sarparanta (Kajaani)
Rehjantie 6a As 6, 87200 Kajaani
tiina@tiinasarparanta.fi
p. 050 5703503

Hallintojohtaja Saku Linnamurto (Savonlinna)
Mäki aukio 1 As 1, 57170 Savonlinna
saku.linnamurto@savonlinna.fi
p. 044 4174005

Johtaja Pia Pakarinen (Helsinki)
Fredrikinkatu 30 F 61, 00120 Helsinki
pianco@kolumbus.fi
p. 040 5294989

Leikkaus- ja anest.sairaanhoitaja Aulikki Sihvonen
(Kontiolahti)
Alapihantie 2, 81100 Kontiolahti
aulikki.sihvonen@siunsote.fi
p. 040 5829796

Mielenterveyshoitaja Juhani Nummentalo (Salo)
Pähkinärinne 22, 24240 Salo
juhani.nummentalo@salosalonseutu.fi
p. 0400 329215

Yrittäjä Tomi Kaismo (Oulu)
Siljonkatu 71c8, 90120 Oulu
tomi.kaismo@otc.fi
p. 045 6707600

Henkilökohtainen varajäsen

Yrittäjä Erja Laaksonen (Jämsä)
Mulikontie 18, 42300 Jämsänkoski
el@erjalaaksonen.fi
p.040 7512095

Hankevalmistelija Pekka Leskinen (Leppävirta)
Kaislarannantie 16, 78480 Timola
pekka.k.leskinen@gmail.com
p. 0440 310325

Hammaslääkäri Tiina Noro (Vihti)
Veljestentie 7 B, 03100 Nummela
tiina.noro@kolumbus.fi
p. 040 5063579

FL/tutkija Emilia Syväsalmi (Eurajoki)
Kuokkamaantie 1, 29100 Luvia
emilia.syvasalmi@gmail.com
p. 040 5832055

Lakimies Tero Rantanen (Järvenpää)
Myrynkuja 1 I, 04400 Järvenpää
tero.rantanen@kolumbus.fi
p. 0500 868649

Senior Advisor Ismo Pöllänen (Imatra)
Ilmarinkatu 6 B 10, 56800 Simpele
ismo.pollanen@kehy.fi
p. 0400 552254

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.

Varsinainen jäsen

Apulaiskaupunginjohtaja / projektinjohtaja
Harri Jokiranta (Seinäjoki)
Perälänraitti 3A, 60200 Seinäjoki
p. 040 7748402

Viestintäpäällikkö, KTM Diana Bergroth-Lampinen
(Pori)
Hopeatäplänkatu 14 a, 28220 Pori
Diana.Bergroth-Lampinen@winnova.fi
p. 044 455 7302

Toimitusjohtaja Pekka Salmi (Tampere)
Raivaajantie 42, 33340 Tampere
pekka.salmi@puistotorni.fi
p. 050 5658898

Toimitusjohtaja Toni Eklund (Turku)
Hirvikoirankatu 21, 20900 Turku
Toni eklund@utu.fi
p. 040 5576003

Henkilökohtainen varajäsen

VTT Pilvi Torsti (Helsinki)
Runeberginkatu 63 B 15, 00260 Helsinki
pilvi@pilvitorsti.fi
p. 040 7191206

Veturinkuljettaja, eläk. Erkki Huupponen
(Pieksämäki)
Kalevalankatu 57 76100 Pieksämäki
erkki.huupponen@pp.inet.fi
p. 040 8460036

Lakimies Jaakko Ikonen (Varkaus)
Harjurannantie 1291 A, 78710 Varkaus
jaakko.ikonen@lakimajakka.fi
p. 040 3744158

Suuhygienisti, eläk. Liisa Terävä (Rautjärvi)
Kotikatu 3, 568000 Simpele
liisa.terava@pp.inet.fi
p. 040 547 1570

Järjestösihteeri Ulla Perämäki (Helsinki)
Jarrumiehenkatu 2 A 38, 00520 Helsinki
ulla.peramaki@ktk-ry.fi
p. 050 4622743

Verovirkailija Pirita Hyötylä (Kemi)
Inakatu 1 B 4, 94720 Kemi
pirita.hyötylä@kemi.fi
p. 040 732 1210

Suomen Keskusta r.p.

Varsinainen jäsen

HTK, kansanedustajan avustaja
Maarit Ojavuo (Kajaani)
Retkitie 15, 87700 KAJAANI
maarit.ojavuo@outlook.com
p. 040 570 8497

Päihdetyön johtaja, TtM Kirsi Torikka (Savonlinna)
Heikinpohjantie 38 A 10 , 57100 SAVONLINNA
torikkakirsi@gmail.com
p. 040 723 9900

Työnjohtaja, sähköasentaja Jouni Kemppe
(Lappeenranta)
Annikkalantie 75, 54310 HYTTI
jouni.kemppi@pp.inet.fi
p. 044 425 2858

Opettaja, KM Minna Sarvijärvi (Ylöjärvi)
Ala-Toikontie 43, 34320 PARKKUU
minna.sarvijarvi@ylojarvi.fi
p. 040 589 0355

Rehtori, eläkeläinen Erko Nykänen (Siilinjärvi)
Kallionkierto 13 B 14, 70910 VUORELA
erkko.nykanen@gmail.com
p. 044 365 4416

Vihreä Liitto r.p.

Varsinainen jäsen

Lehtori Leo Lähde (Nokia)
Harjukatu 31 C 16, 37100 Nokia
lahdleo@luukku.com
p. 050 3014355

Palvelupäällikkö Teemu Meronen (Helsinki)
Kasöörinkatu 4 E 72, 00520 Helsinki
teemu.meronen@gmail.com
p. 040 7541416

Sisäisen valvonnan asiantuntija Paula Himanen
(Oulu)
Sahantie 11 As.1, 90800 Oulu
paula.himanen1@gmail.com
p. 040 5059634

Yhteiskuntatieteiden maisteri Joonas Honkimaa
(Kouvola)
Lamminkulmantie 284, 45810 Pilkanmaa
joonas.honkimaa@gmail.com
p. 040 540 6458

Etuuskäsittelijä Auli Mustikkamaa (Ylivieska)
Päiväläntie 14 E 10, 84100 Ylivieska
auli.mustikkamaa@gmail.com
p. 050 4109003

Henkilökohtainen varajäsen

Sairaanhoitaja AMK, ensihoitaja Miina Harmaala
(Asikkala)
Suopellontie 80, 17130 VESIVEHMAA
miina.pylkkanen@gmail.com
p. 0440 164 263

Suunnittelija, terveydenhoitaja Ritva Sonntag
(Kemi)
Ruutinkatu 16 D, 94100 KEMI
ritva.sonntag@kemi.fi
p. 040 588 6011

Toiminnanjohtaja Hanna Vuola (Laitila)
Kauppilantie 16, 23800 LAITILA
hanna.vuola@lailanet.fi
p. 050 917 7000

Kansanedustaja, kuljetusyrittäjä Markku Pakkanen
(Kouvola)
Lauttatie 5, 46900 Inkeroinen
markku.pakkanen@eduskunta.fi
p. 050 512 2575

Eläkeläinen Antti Leinikka (Hämeenlinna)
Pääskysenpolku 5 A 2, 14300 Renko
antti.leinikka@gmail.com
p. 045 7730 3734

Henkilökohtainen varajäsen

Järjestöasiantuntija Anne Lindgren (Riihimäki)
Kumelantie 4, 11120 Riihimäki
anne.lindgren@luukku.com
p. 0400 437069

Aktuaarijohtaja Mikko Päivinen (Järvenpää)
Torpantie 16 C, 04430 Järvenpää
mikko.paivinen@live.fi
p. 0400 238415

Vastaava koulukuraattori Tuija Mäkinen (Jyväskylä)
Pikkukatu 3 As 2, 40600 Jyväskylä
tuija.k.makinen@jkl.fi
p. 050 5996029

Perussuomalaiset r.p.

Varsinainen jäsen

Myyjä, eläkeläinen Paula Juka (Muhos)
Evakkotie 34, 91500 Muhos
paulju@luuukku.com
p. 040 539 3670

Haastemies Simo Riuttamäki (Huitinen)
Löysälänkatu 12, 32700 Huitinen
simo.riuttamaki@gmail.com
p. 0400 437495

Vasemmistoliitto r.p.

Varsinainen jäsen

Järjestö- ja koulutuspäällikkö Pia Lohikoski
(Kerava)
Luhtaniituntie 20, 04200 Kerava
pia.lohikoski@gmail.com
p. 050 3629496

Toiminnanjohtaja Jussi Saramo (Vantaa)
Kaislaranta 11 D, 01300 Vantaa
jussi.saramo@solaris-lomat.fi
p. 041 503 4000

Ruotsalainen kansanpuolue r.p.

Varsinainen jäsen

Kunnanjohtaja Christina Båssar (Korsnäs)
Parkvägen 14, 66200 Korsnäs
christina.bassar@korsnas.fi
p. 046 9229495

Suomen Kristillisdemokraatit r.p.

Varsinainen jäsen

Projektipäällikkö, TtM Piia Flink-Liimatainen
(Äänekoski)
Majalankatu 13, 44200 Suolahti
piia.flink-liimatainen@elisanet.fi
p. 050 4015456

Henkilökohtainen varajäsen

Terho Korpikoski (Simo)
Osoite, postiosoite
terkor2@gmail.com
p. 044 506 1154

Minna Reijonen (Kuopio)
Osoite, postiosoite
minna.reijonen@gmail.com
p. 044 370 2428

Henkilökohtainen varajäsen

Hallintosihteeri Kati Tervo (Kemi)
Purolankatu 4 b 11, 94100 Kemi
tervokati@gmail.com
p. 040 7384683

Sosiaali- ja terveystieteiden professori (emeritus)
Juhani Lehto (Hämeenlinna)
Viertokatu 22 B, 13210 Hämeenlinna
juhani.s.lehto@uta.fi
p. 050 3721942

Henkilökohtainen varajäsen

Lisäarvopalveluiden johtaja, Christian Sjöstrand,
(Helsinki)
Runeberginkatu 60 B 34, 00260 Helsinki
christian.sjostrand@taitoa.fi
p. 050 599 7876

Henkilökohtainen varajäsen

Avainasiakaspäällikkö Tommy Björkskog
(Naantali)
Hamppukehruukatu 5 B, 21100 Naantali
tommy.bjorkskog@gmail.com
p. 044 4494262

MÄNGSYSSLERIET AB

H&M HENRICSON

SUOMEN KUNTALIITTO RY

Kuntaliiton EU- ja kansainvälisen toiminnan arviointi

Loppuraportti

30.12.2016

Sisältö:

1	TOIMEKSIANTO.....	3
2	NYKYTILAN KUVAUS	4
2.1	KUNTALIITTO PYRKII VERKOSTOITUMAAN JA VAIKUTTAMAAN	4
2.2	EU VAIKUTTAA VAHVASTI KUNTIIN JA KUNTAKONSERNEIHIN.....	4
2.3	KUNTALIITTO ON AKTIIVINEN MYÖS GLOBAALILLA TASOLLA	5
2.4	KUNTIEN EU- JA KANSAINVÄLISESSÄ TOIMINNASSA ON SUURIA EROJA	5
2.5	MONITAHOINEN JOHTAMISMALLI.....	6
2.6	KOVAA OSAAMISTA, VAATIMATTOMUUDEN KULTTUURI	6
2.7	LUOTTAMUSHENKILÖT KAIPAIVAT ENEMMÄN TUKEA JA YHTEISTYÖTÄ	7
3	MAAKUNTA- JA SOTE-UUDISTUKSEN VAIKUTUKSISTA	8
3.1	AVOIN TILANNE.....	8
3.2	SKENAARIO A: MAAKUNNAT TULEVAT KUNTALIITON JÄSENIKSI TAI YHTEISTYÖKUMPPANEIKSI	8
3.3	SKENAARIO B: MAAKUNNAT EIVÄT TULE KUNTALIITON JÄSENIKSI TAI YHTEISTYÖKUMPPANEIKSI	9
4	POHJOISMAINEN VERTAILU.....	10
4.1	RUOTSI: SKL.....	10
4.2	NORJA: KS.....	11
4.3	TANSKA: KL.....	11
4.4	ISLANTI: SAMBAND.....	12
5	NYKYTILAN ARVIOINTI	13
5.1	LAAJA TOIMINTAKENTTÄ.....	13
5.2	NIUKAT RESURSSIT EDELLYTTÄVÄT TEHTÄVIEN PRIORISOINTIA	13
5.3	EDUNVALVONTAA ON MAHDOLLISTA TEHOSTAA.....	13
5.4	LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TOIMINTAEDELLYTYKSIÄ KANNATTAÄ VAHVISTAA.....	14
5.5	JOHTAMISMALLIN TULISI TUKEA EU- JA KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN KEHITTÄMISTÄ.....	14
5.6	ASiantuntijavaihtoa kannattaa kehittää.....	14
5.7	HYVINVOINTIOSAAMISEN VIENNISSÄ ON POTENTIAALIA	15
6	JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET	16
6.1	EU- JA KANSAINVÄLISEN TOIMINNAN RESURSSIEN ENTISTÄ TARKEMPI PRIORISOINTI	16
6.2	EU- JA KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN SÄÄNNÖLLINEN KÄSITTELY KUNTALIITON TYÖVALIOKUNNASSA JA HALLITUKSESSA	16
6.3	EU- JA KANSAINVÄLISTÄ TEHTÄVISTÄ PALAAVIEN TOIMIHENKILÖIDEN OSAAMISEN JA VERKOSTOJEN HYÖDYNTÄMINEN ORGANISAATIOSSA.....	16
6.4	EU- JA KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN JOHTAJAN VAKANSSIN PERUSTAMINEN	17
6.5	EU- JA KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN VASTUUHENKILÖIDEN NIMEÄMINEN YKSIKÖTASOLLA	17
6.6	POLIITTISTEN PUOLUEIDEN HUOMION KIINNITTÄMINEN EU- JA KANSAINVÄLISEN TASON LUOTTAMUSTEHTÄVIIN	17
6.7	VASTUUHENKILÖIDEN JA ASiantuntijoiden EU- JA Pohjoismaiden tason kontaktien ylläpidon mahdollistaminen	18
6.8	KUNTALIITON JA ALUEIDEN BRYSSELIN TOIMISTOJEN YHTEISTYÖN TEHOSTAMINEN.....	18
6.9	KUNTIEN KANSAINVÄLISTYMISTYÖN EDISTÄMINEN	18
6.10	Suomalaisen hyvinvointiosaamisen vientihankkeet yhteistyössä FCG:n kanssa.....	18
7	SUOSITUSTEN TALOUDELLISISTA VAIKUTUKSISTA	19
8	SUORITETUT HAASTATTELUT.....	20
9	YHTEYSTIEDOT	21

1 Toimeksianto

Kuntaliitto on 21.6.2016 asettanut liiton kansainvälisen toiminnan arviointihankkeen. Arvioinnin ovat tehneet ministeri Jan-Erik Enestam ja OTK Marcus Henricson.

- Kuntaliitto on katsonut että kansainvälistä toimintaa on syytä arvioida kahdesta syystä: Toimintaympäristö muuttuu nopeasti maakuntauudistuksen myötä, ja
- Kuntaliiton rajallisten resurssien oikean kohdistamisen kannalta tieto toiminnan vaikuttavuudesta ja oikeasta priorisoinnista on tärkeää.

Arviointityö perustuu laajan kirjallisen materiaalin läpikäyntiin, yli 30 henkilökohtaiseen haastatteluun, kahteen ryhmähaastatteluun sekä Kuntaliiton henkilöstölle ja luottamushenkilöille suunnattuun sähköiseen kyselyyn. Myös hanketta varten asetetun, Kuntaliiton vastuuhenkilöistä ja asiantuntijoista koostuneen viiter ryhmän panos on ollut merkittävä.

Selvitystyön otsikkoon olemme työn aikana päätyneet tekemään pienen mutta tärkeän lisäyksen: Puhumme ”Kuntaliiton *EU- ja* kansainvälisen toiminnan arvioinnista”. Näin haluamme korostaa, että EU:ssa päätettävät asiat tulisi nähdä kotimaan asioina. EU:n lainsäädäntöön ja muuhun päätöksentekoon vaikuttaminen on siis normaali osa Kuntaliiton edunvalvontatyötä. Myös osaamisen kehittämisen ja muun kehittämistoiminnan osalta EU – ja erityisesti Pohjoismaat – kannattaisi nähdä Kuntaliiton kotimarkkinoina.

Rajallisten resurssien käytön ja priorisoinnin kannalta Kuntaliiton EU- ja kansainvälistä toimintaa kannattaa kuitenkin arvioida yhtenä kokonaisuutena. Sen arviointityön tulokset luovutamme täten Kuntaliiton käyttöön.

Kiitämme lämpimästi kaikkia jotka ovat osaamisellaan, työpanoksellaan ja näkemyksillään myötävaikuttaneet arviointityöhön. On ollut suuri ilo tehdä työtä kanssanne!

Helsingissä 30.12.2016

Jan-Erik Enestam

Marcus Henricson

2 Nykytilan kuvaus

2.1 Kuntaliitto pyrkii verkostoitumaan ja vaikuttamaan

Kuntaliiton strategian mukaan Kuntaliiton perustehtävänä on tehdä kuntien kanssa kuntalaisille kestävää tulevaisuutta. Perustehtävän neljään lähtökohtaan kuuluu verkostojen ja niihin liittyvän osaamisen käyttö uudella tavalla edunvalvonnan, kehittämisen ja palveluiden yhteiskunnallisen vaikuttavuuden vahvistamiseksi.

Strategian mukaan yksi Kuntaliiton kolmesta strategisesta valinnasta on ”Verkostoituva Kuntaliitto”. Siihen kuuluvat mm. seuraavat strategiset tavoitteet:

”Vahvistamme liiton osaamisperustaa ottamalla käyttöön uuden kansallisen, pohjoismaisen, EU-tason ja kansainvälisen verkostomallin.”

”Uudistamme asiakaspalvelumallin sekä kehittämisen ja edunvalvonnan toimintamallin.”

Yllä mainitut strategiset valinnat ja tavoitteet ovat keskeisiä myös Kuntaliiton EU- ja kansainvälisen toiminnan priorisointien kannalta.

2.2 EU vaikuttaa vahvasti kuntiin ja kuntakonserneihin

Nykyinen Kuntaliitto perustettiin vuonna 1993. Siitä asti, ja erityisesti Suomen liittyttyä EU:n jäseneksi vuoden 1995 alusta, EU:n päätöksenteon vaikutus suomalaisten kuntien ja kuntakonsernien toimintaan on jatkuvasti lisääntynyt, vaikka EU:lla ei ole varsinaista toimivaltaa päättää miten kuntapalvelut järjestetään. Kunnat soveltavat EU:n lainsäädäntöä useilla aloilla. Toisaalta ne hyötyvät toimivista sisämarkkinoista ja EU:n rahoitusmahdollisuuksista.

Kuntaliiton Brysselin toimisto selvitti vuonna 2014 missä määrin ja millä aloilla EU vaikuttaa Suomen kuntiin. Selvitys tehtiin tarkastelemalla kuntien lakisäätteisiä tehtäviä, analysoimalla eräiden kunnanvaltuustojen esityslistoja ja tutkimalla Helsingin kaupungin toimielinten käsittelemiä asioita. Kaikki tarkastelukulmat johtivat samaan tulokseen: EU:n päätöksenteko vaikuttaa tavalla tai toisella jopa 63 prosenttiin kuntien tehtävistä.

Kuntaliitto seuraa tiiviisti EU:n päätöksentekoa kuntien näkökulmista ja pyrkii vaikuttamaan päätöksiin kuntien toimintaedellytysten ja julkisten palvelujen turvaamiseksi. Edunvalvontaa koordinoi Kuntaliiton perustamisvuonna 1993 avattu Brysselin toimisto. Tärkeitä edunvalvonnan kanavia ovat mm.

- Kuntaliittojen eurooppalainen keskusjärjestö CEMR,
- Kuntaliiton sisärjestöt muissa jäsenmaissa,
- Alueiden järjestöt CPMR ja AER,
- Julkisten työnantajien ja julkisten yritysten eurooppalainen keskus CEEP,
- Alueiden komitean Suomen valtuuskunta,
- Kuntaliittojen Brysselin toimistojen johtajien verkosto, sekä
- Pohjoismaiden ja Baltian maiden sisärjestöjen EU- ja kansainvälisten vastuuhenkilöiden verkosto.

Kuntaliiton EU-edunvalvonnassa kukin yksikkö vastaa oman toimialansa asioista. Ruotsinkielisten ja kansainvälisten asioiden yksikkö koordinoi liiton EU-toimintaa. Keskeisiä edunvalvonnan kohteita ovat erityisesti

- *Suomessa*: EU-komitean jaostot, ministeriöt ja eduskunnan valiokunnat, sekä
- *Brysselissä*: Euroopan komissio, Euroopan parlamentti, Alueiden komitea ja Suomen pysyvä edustusto EU:ssa.

Kuntaliitto toimii Alueiden komitean sekä Euroopan Neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin Suomen valtuuskuntien sihteeristönä. Brysselin toimisto, kansainvälinen tiimi ja Kuntaliiton koko organisaatio tarjoaa valtuuskuntien jäsenille asiantuntijatukea ja auttaa käytännön järjestelyissä. Kerran vuodessa Kuntaliitto järjestää valtuuskunnille yhteisen tapaamisen tai seminaarin.

Kuntaliiton lisäksi myös suomalaiset alueet pitävät omia toimistojaan Brysselissä. Alue toimistojen ylläpitäjinä on alueesta riippuen maakuntia, kuntia, yliopistoja ja korkeakouluja sekä seudullisia kehitys- ja elinkeinoyhtiöitä. Niiden toiminnassa pääpaino on kehittämis- ja elinkeinopoliittisissa hankkeissa sekä seudullisessa edunvalvonnassa.

Alue toimistojen toiminnan organisointitapa ja painopisteet vaihtelevat alueiden välillä. Niiden yhteistyö Kuntaliiton Brysselin toimiston tai esimerkiksi Alueiden komitean Suomen valtuuskunnan kanssa ei ole kovin tiivistä.

2.3 Kuntaliitto on aktiivinen myös globaalilla tasolla

Suomen Kuntaliitto on Kuntien ja kuntaliittojen sekä metropolialueiden maailmanjärjestön (United Cities and Local Governments, UCLG) aktiivinen jäsen. Järjestön jäsenenä on 175 kansallista kuntaliittoa sekä yli tuhat yksittäistä kaupunkia ja aluetta 140:sta maasta. Tällä hetkellä Kuntaliiton hallituksen varapuheenjohtaja on UCLG:n hallituksen jäsen. Järjestön sihteeristö toimii Barcelonassa.

UCLG:n kongressi pidetään kolmen vuoden välein. Lokakuussa 2016 Bogotassa järjestetyssä kongressissa Suomen Kuntaliittoa edustivat kaksi luottamushenkilöä ja kaksi toimihenkilöä.

UCLG:n yleisenä tavoitteena on vahvistaa paikallista demokraattista hallintoa. Keskeisiin tehtäviin kuuluvat ilmastonmuutoksen ja kaupungistumisen hillitseminen sekä köyhien ja katastrofeista kärsivien kaupunkien tukeminen. Järjestö pyrkii edustamaan maailman kuntakenttää erityisesti suhteessa YK:hon.

Kuntaliitto on myös pyrkinyt käynnistämään kahdenvälistä yhteistyötä vastaavien organisaatioiden kanssa Venäjällä ja Kiinassa. Toistaiseksi yhteydenpidot eivät kuitenkaan ole johtaneet konkreettiseen yhteistyöhön substanssikysymyksissä. Toisaalta yksittäiset kunnat ovat voineet hyödyntää Kuntaliiton luomia verkostoja omissa hankkeissaan.

2.4 Kuntien EU- ja kansainvälisessä toiminnassa on suuria eroja

Suurimmista kaupungeista useimmat käyttävät merkittäviä resursseja sekä EU- että kansainvälisen tason verkostoitumiseen, tietojenvaihtoon ja edunvalvontaan. Maakuntien keskuskaupungit kuuluvat usein alueiden Brysselin toimistojen ylläpitäjiin ja rahoittajiin ja käyttävät aktiivisesti niiden palveluja. Useilla kaupungeilla on aktiivista elinkeinopoliittista tai

korkeakouluihin liittyvää yhteistyötä esimerkiksi venäläisten tai kiinalaisten kaupunkien kanssa.

Myös moni pienempi kunta viljelee aktiivisesti kontakteja varsinkin pohjoismaisella ja eurooppalaisella tasolla. Osa näistä kontakteista perustuvat perinteiseen ystävyyskuntatoimintaan. Viime vuosina toimintaa on usein kehitetty yhä enemmän strategisen ja toimialakohtaisen verkostoitumisen ja tietojenvaihdon sekä elinkeinopoliittisen yhteistyön suuntaan. Uusien verkostojen rakentamisessa, konkreettisten hankkeiden käynnistämässä ja siihen liittyvän asiantuntemuksen hankkimisessa nämä kunnat tulevat kuitenkin jatkossakin tarvitsemaan Kuntaliiton tukea.

Osalla kunnista kansainväliset kontaktit ja niihin käytetyt resurssit ovat hyvin vaatimattomalla tasolla. Tämä kuntaryhmä tulee jatkossakin tarvitsemaan Kuntaliiton vahvaa tukea kansainvälisten kontaktien luomisessa ja hyödyntämisessä, esimerkiksi yhteisten hankkeiden muodossa.

2.5 Monitahoinen johtamismalli

Kuntaliiton johtajisto koostuu toimitusjohtajasta ja kahdesta varatoimitusjohtajasta, joista jokainen vastaa omista tehtävälajeistaan ja raportoi suoraan liiton työvaliokunnalle ja hallitukselle. Johtajiston työjaon mukaan toiminnan EU- ja kansainväliset ulottuvuudet kuuluvat toimitusjohtajan vastuualueeseen.

Käytännössä EU- ja kansainvälisten asioiden koordinointi on ruotsinkielisten ja kansainvälisten asioiden johtajan ja hänen johtamansa yksikön vastuulla. Ruotsinkielisten ja kansainvälisten asioiden yksikkö koostuu kolmesta tiimistä.

Kansainvälistä tiimiä johtaa tiiminvetäjä. Tiimissä on seitsemän jäsentä, joista kansainvälisten järjestösuhteiden johtaja raportoi suoraan toimitusjohtajalle. Kansainvälisen tiimin talousarviovastuu on ruotsinkielisten ja kansainvälisten asioiden johtajalla, kuitenkin niin että kansainvälisten järjestösuhteiden johtajan laskut hyväksyy toimitusjohtaja.

Ruotsinkielisten ja kansainvälisten asioiden johtajan ja kansainvälisen tiimin tehtävänä on koko Kuntaliiton toiminnan EU- ja kansainvälisten ulottuvuuksien koordinointi ja muiden yksiköiden avustaminen niihin liittyvissä asioissa. Jokainen yksikkö vastaa kuitenkin oman vastuualueensa asiantuntijapalveluista, edunvalvonnasta, tiedon hankinnasta ja muista tehtävistä myös EU- ja kansainvälisellä tasolla.

Kuntaliiton nykyisessä organisaatiomallissa Brysselin toimisto muodostaa oman pienen yksikön. Toimiston johtaja on ruotsinkielisten ja kansainvälisten asioiden johtajan alainen.

2.6 Kovaa osaamista, vaatimattomuuden kulttuuri

Osana arviointityötä Kuntaliitto suoritti EU- ja kansainvälistä toimintaa koskevat sähköiset kyselyt sekä omalle henkilökunnalle että Alueiden komitean, Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin Suomen valtuuskuntien sekä CEMR:n ja UCLG:n hallitusten suomalaisjäsenille. Kyselyn tulokset palvelevat sekä itse arviointityötä että Kuntaliiton sisäistä toiminnan ja organisaation kehittämistä.

Henkilökunnan kyselyn vastausprosentti jäi kuitenkin sen verran alhaiseksi, ettei sitä numeeristen vastausten osalta voitane pitää tilastollisesti luotettavana. Avoimista vastuksista on kuitenkin selkeästi luettavissa ainakin kaksi asiaa:

- Suomen kuntaliiton henkilöstöllä on erittäin vahva asiantuntijaidentiteetti. Oma vastuu- tai osaamisalue tunnetaan varsin hyvin. Tämän asian käänttöpuolena on tietty ”siiloutuminen” organisaatiossa ja toimintakulttuurissa: naapurin tontille astumista varotaan, eikä yksiköiden ja tiimien välinen yhteistyö aina ole niin helppoa.
- Myös toinen tyypillinen asiantuntijapiirre on vahvasti läsnä Kuntaliiton toimintakulttuurissa: Omaa osaamista, omia näkemyksiä tai mielipiteitä ei markkinoida kovin aktiivisesti. Monessa tapauksessa asioihin otetaan kantaa vasta suoraan kysyttäessä. Usein liioitellaan myös kielitaitovaatimuksia ja aliarvioidaan omaa kielitaitoa – aivan turhaan!

Molemmat yllä selostetut piirteet toimintakulttuurissa tulivat erittäin vahvasti esille myös Kuntaliiton ulkopuolisten henkilöiden haastatteluissa. Varsinkin pohjoismaisten ja eurooppalaisten yhteistyökumppaneiden sekä Brysselissä toimivien suomalaisten toimijoiden edustajat nostivat esille, että:

- Suomen Kuntaliiton edustajien osaamista arvostetaan todella paljon, samalla kun
- Toivottaisiin että he olisivat enemmän äänessä, argumentoisivat enemmän, osallistuisivat aktiivisemmin keskusteluihin, ja sitä kautta jakaisivat enemmän osaamistaan muille.

Arviointityötä varten suoritetuissa haastatteluissa yllä mainittuja näkökohtia korostettiin sekä Kuntaliiton työntekijöiden että suomalaisten luottamushenkilöiden osalta.

2.7 Luottamushenkilöt kaipaavat enemmän tukea ja yhteistyötä

Sekä EU- ja kansainvälisen tason luottamushenkilöille suunnatussa sähköisessä kyselyssä että henkilökohtaisissa haastatteluissa ja vapaamuotoisissa keskusteluissa heidän kanssaan kaksi asiaa nousivat selvästi esille:

- Luottamushenkilöt kokevat, etteivät he itse ehdi perehtyä laajojen asiakokonaisuuksien taustoihin riittävän perusteellisesti ja riittävän hyvissä ajoin, jotta asioihin todella pystyttäisiin vaikuttamaan tehokkaasti. Siksi he toivoisivat enemmän ja tehokkaampaa asiantuntijatukea Kuntaliiton henkilökunnalta. Konkreettisesti toivottaisiin mm. tärkeimpien asioiden taustoittamista ytimekkäästi jo valmisteluvaiheessa.
- Luottamushenkilöt kokevat, että viestinnässä luottamushenkilöiden ja Kuntaliiton henkilökunnan välillä on parantamisen varaa. Siksi he toivoisivat säännöllisiä tapaamisia, joissa ajankohtaisia asiakokonaisuuksia voitaisiin käydä läpi ennen kuin ne etenevät päätöksentekovaiheeseen. Konkreettisena ongelmana koettiin, ettei Kuntaliitolla eikä omilla taustaorganisaatioilla (kunnat, maakuntien liitot, poliittiset puolueet) ole ollut valmiutta vastata sellaisten tapaamisten matka- yms. kustannuksista.

Monessa vastauksessa ja keskustelussa korostettiin, että luottamushenkilöt hoitavat tehtävänsä pelkkää matkakorvausta ja mahdollista ansiomenetyksen korvausta vastaan. Aikaa on siis rajallisesti, mikä lisää tehokkaiden työskentelytapojen merkitystä.

3 Maakunta- ja sote-uudistuksen vaikutuksista

3.1 Avoin tilanne

Tätä kirjoitettaessa pääministeri Sipilän hallituksen ajama maakunta- ja sote-uudistus on ratkaisevassa vaiheessa. Hallituksen suunnitelmien mukaan uudistus astuisi voimaan 1.1.2019. Silloin erittäin laaja tehtäväkenttä siirtyisi kunnilta, kuntayhtymiltä ja valtion aluehallinnolta 18 uudelle maakunnalle. Maakunnat saisivat järjestämisvastuun mm. julkisesti rahoitetusta sosiaali- ja terveydenhuollosta kokonaisuudessaan.

Maakunta- ja sote-uudistuksen myötä n. 50–60 % kuntien talousarviosta siirtyisi maakunnille. Käytännössä tämä tapahtuisi niin, että kunnat veloitettaisiin laskemaan veroprosenttinsa ja valtion tulovero nousisi vastaavasti. Ainakin muutaman vuoden kestävässä siirtymävaiheessa maakuntien toiminta rahoitettaisiin valtionosuuksin ja asiakasmaksuin.

Kysymys uusien maakuntien mahdollisesta jäsenyydestä Kuntaliitossa on toistaiseksi avoin. Kukin maakunta päättäneen itsehallintonsa puitteissa mahdollisesta jäsenyydestään. Valmisteluvaiheessa julkistettujen lakiluonnosten mukaan asiasta voitaneen päättää vasta maakuntauudistuksen astuttua voimaan, hallituksen aikataulun mukaan 1.1.2019.

Käytännössä uusilla maakunnilla ei liene syytä eikä resursseja muodostaa uutta, maakuntien yhteistä edunvalvonta- ja asiantuntijaorganisaatiota Kuntaliiton rinnalle. Tässä raportissa lähtökohtana pidetäänkin että uudet maakunnat joko tulisivat Kuntaliiton jäseniksi tai, nykyisten maakuntien tavoin, solmisivat yhteistyösopimuksen Kuntaliiton kanssa.

3.2 Skenaario A: Maakunnat tulevat kuntaliiton jäseniksi tai yhteistyökumppaneiksi

Todennäköisimpänä skenaariona voitaneen pitää, että uudet maakunnat tulisivat Kuntaliiton jäseniksi tai solmisivat laajan yhteistyösopimuksen Kuntaliiton kanssa. Tällöin Kuntaliiton tehtäväkenttä jatkuisi pääpiirteissään entisenä, tai se voisi jopa laajentua valtiolta maakunnille siirtyvien tehtävien myötä.

Tässä skenaariossa Kuntaliiton asiantuntemukselle, verkostoitumiselle ja edunvalvonnalle asetettavat vaatimukset pysyisivät ennallaan tai kasvaisivat. Tämä koskisi myös EU- ja kansainvälistä toimintaa.

Tämän raportin laatimishetkellä maakuntien toiminnan rahoituksesta ei ole vielä tarkkaa tietoa. Hallituksen suunnitelmien mukaan maakuntien verorahoitus tulisi kuitenkin kokonaan valtiolta, eikä maakunnille ainakaan aluksi säädettäisi omaa verotusoikeutta. Valtion rahoitus perustuisi pääosin tarvekorjattuun kapitaatiomalliin ja olisi pääsääntöisesti yleiskatteellista.

Hallituksen julkistaman maakuntalakiluonnoksen mukaan maakunnat voisivat pakollisten tehtäviensä lisäksi mm. hoitaa maakunnan tehtäviin liittyviä kansainvälisiä asioita ja yhteyksiä. Yllä kuvatussa rahoitusmallissa olisi kuitenkin oletettavissa, että maakuntien valmius priorisoida tällaisia ei-pakollisia tehtäviä olisi suhteellisen rajallinen.

Kuntaliiton jäsenenä tai yhteistyökumppaneina maakunnat tukeutuisivat toimintansa EU- ja kansainvälisten ulottuvuuksien hoitamisessa todennäköisesti ainakin aluksi pitkälti Kuntaliiton asiantuntemukseen, verkostoihin ja henkilöstöresursseihin. Kuitenkin näiden toimintojen

kustannusten täysimääräinen korvaaminen maakuntien talousarvioista maksettavien jäsen- tai palvelumaksujen puitteissa saattaisi osoittautua haasteelliseksi.

Uusien maakuntien tulo Kuntaliiton jäseniksi tai yhteistyökumppaneiksi saattaisi siis johtaa tilanteeseen, jossa Kuntaliiton EU- ja kansainväliselle toiminnalle asetettavat vaatimukset säilyisivät ennallaan tai kasvaisivat, samalla kun kyseisten toimintojen rahoituspohja pienenisi. Lopputuloksena Kuntaliiton EU- ja kansainvälisen toiminnan säästöpainne ja priorisoinnin tarve todennäköisesti lisääntyisi tuntuvasti.

Yllä selostetun perusteella ei voida pitää todennäköisenä, että uudet maakunnat pystyisivät ottamaan nykyisiä maakuntia vastaavaa roolia alueellisessa edunvalvonnassa. Todennäköisesti alueiden keskuskaupungit, muut kunnat, yliopistot ja korkeakoulut sekä seudulliset kehitys- ja elinkeinoyhtiöt joutuisivat siis ottamaan entistä suuremman taloudellisen vastuun, mikäli aluetoimistot haluttaisiin ylläpitää nyky muodossaan.

3.3 Skenaario B: Maakunnat eivät tule kuntaliiton jäseniksi tai yhteistyökumppaneiksi

Vähemmän todennäköisenä mutta täysin mahdollisena on pidettävä skenaariota, jossa maakunnat eivät liittyisi Kuntaliiton jäseniksi eivätkä solmisi laajaa yhteistyösopimusta sen kanssa. Tässä skenaariossa maakunnat päättäisivät ainakin pääsääntöisesti hoitaa edunvalvontansa, asiantuntijatukensa ja verkostotoimintansa muuten kuin Kuntaliiton kautta. Tämä linjaus koskisi silloin myös EU- ja kansainvälistä toimintaa.

Uusien maakuntien jättäytyminen kokonaan tai pääasiassa Kuntaliiton ja sen palvelutarjonnan ulkopuolelle tarkoittaisi koko Kuntaliiton talouden ja toiminnan kannalta valtavaa muutosta. Karkean arvion mukaan Kuntaliiton rahoituspohja saattaisi tässä skenaariossa noin puolittua. Luonnollisesti tämä heijastuisi myös suoraan Kuntaliiton EU- ja kansainvälisen toiminnan resursseihin.

Tässä skenaariossa maakunnat joutuisivat hoitamaan EU- ja kansainväliset kontaktinsa ja edunvalvontansa tavalla tai toisella. Vaikka maakunnat eivät muuten käyttäisikään Kuntaliiton palveluja, olisi yhteistyö Kuntaliiton kanssa todennäköisesti kustannustehokas ja laadukas tapa hoitaa tiettyjä EU- ja kansainvälisiä tehtäviä.

Varsinkin EU:n päätöksentekoon liittyvässä edunvalvonnassa läheinen yhteistyö Kuntaliiton kanssa, esimerkiksi ostopalvelujen muodossa, voisi tuoda maakunnille merkittävää lisäarvoa. Samalla se voisi mahdollistaa Kuntaliiton Brysselin toimiston riittävän rahoitus pohjan tilanteessa, jossa omat resurssit pienenevät tuntuvasti.

4 Pohjoismainen vertailu

Arviointityötä varten on saatu Kuntaliiton pohjoismaisilta sisarjärjestöiltä kirjalliset kuvaukset niiden EU- ja kansainvälisen toiminnan organisoinnista ja painopisteistä.

Pohjoismaat ovat keskenään riittävän samanlaisia ja samalla riittävän erilaisia, jotta voitaisiin helposti ja tehokkaasti oppia toisiltamme asioita joista on suoraa käytännön hyötyä.

Arviointityön aikana on käynyt ilmi että tämä nyrkkisääntö pätee myös kuntaliittojen EU- ja kansainvälisen toiminnan järjestämiseen ja sisältöön.

4.1 Ruotsi: SKL

Sveriges kommuner och landsting (SKL) on Ruotsin kaikkia kuntia ja maakäräjiä edustava yhdistys. Sen asiantuntijaorganisaatiossa on erillinen kansainvälinen jaosto (internationella sektionen). Sen henkilökuntaan kuuluu kuusi henkilöä Tukholmassa ja neljä Brysselissä. Sen lisäksi jokaisessa osastossa on 1–2 EU-koordinaattoria (samordnare). He koordinoivat oman osaston EU-asioiden seuranta ja tukevat koko organisaatiota EU-asioissa.

Kansainvälinen jaosto ja osastojen EU-koordinaattorit muodostavat SKL:n EU-verkoston. Sen tehtäviin kuuluvat useampia osastoja koskevat EU-asiat, EU:hun liittyvä kokemustenvaihto ja osaamisen kehittäminen sekä toimistoseminaarin järjestäminen puolivuositain. Verkosto kokoontuu kolmen viikon välein.

SKL:n edustajat CEMR:ssä kokoontuvat puolivuositain, ennen Policy Committee:n kokouksia, ja koordinoivat SKL:n kannanottoja.

Kansainvälistä kehittämistyötä varten SKL on perustanut kaksi erillistä organisaatiota: SKL International AB (SKLI) sekä Internationellt Centrum för Lokal Demokrati – niminen yhdistys (ICLD), jonka jäsenenä on SKL:n lisäksi myös Lundin yliopisto sekä Gotlannin kunta.

SKLI on SKL:n täysin omistama konsulttiyhtiö. Sen liikevaihto on n. 40 miljoonaa Ruotsin kruunua. Se työllistää n. 15 työntekijää ja n. 10 ulkopuolista konsulttia. Se toteuttaa mm. paikallis- ja aluehallinnon, paikallisten palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen, EU-integraatioon sekä paikalliseen ja alueelliseen kehittämistoimintaan liittyviä hankkeita ympäri maailmaa. Pääosa hankkeista rahoitetaan Ruotsin valtion avustusjärjestö SIDA:n kautta. Hankkeissaan SKLI käyttää myös kuntien ja maakäräjien asiantuntijoita.

ICLD:n liikevaihto on n. 70 miljoonaa Ruotsin kruunua ja sillä on n. 20 työntekijää. Se toteuttaa kehittämis- ja koulutushankkeita ympäri maailmaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminnassa on kolme pääfokusta:

- Paikallisen demokratian osaamiskeskus,
- Kuntien, maakäräjien ja alueiden kansainvälisen kehitysyhteistyön tukeminen, sekä
- Kansainväliset koulutushankkeet yhteistyössä SIDA:n kanssa.

SKL:llä on enemmistö yhdistyksen hallituksessa. Muut jäsenet edustavat Lundin yliopistoa ja Gotlannin kuntaa.

Yhteenvetona voidaan todeta että SKL itse hoitaa EU-edunvalvonnan sekä EU- ja kansainvälisten järjestöjen toimintaan liittyvät tehtävät. Sitä vastoin kansainväliset kehittämis- ja koulutushankkeet hoidetaan SKLI:n ja ICLD:n kautta. Hankkeissa käytetään myös kuntien

ja maakäräjien asiantuntijoita. Samalla se antaa heille mahdollisuuden kehittää omaa osaamistaan ja rakentaa uusia kansainvälisiä verkostoja.

4.2 Norja: KS

Kommunsektoren (KS) on Norjan kaikkia kuntia ja maakuntia (fylkeskommuner) edustava järjestö. Oslon pääkonttorin lisäksi KS:llä on toimistot kaikissa maakunnissa. Lisäksi järjestön Brysselin toimisto työllistää kaksi henkilöä.

Norja ei ole EU:n jäsenmaa. EFTA:n kautta EU kuitenkin vaikuttaa n. 50 prosenttiin norjalaisten kuntien ja maakuntien päätöksistä. Siksi KS onkin päättänyt vaikuttaa aktiivisesti EU:n päätöksentekoon. Brysselin toimisto on toiminut vuodesta 1993. Sitä on alusta asti johtanut sama henkilö, joka siis vuosien varrella on ehtinyt rakentaa erittäin vahvat verkostot ja laajan osaamisen.

Vastapainona toimiston johtajan edustamalle jatkuvuudelle toimiston toisen vakanssin määräaikaisuus (2–4 vuotta, henkilöstä ja osaamisalueesta riippuen) tuo vaihtuvuutta. Lisäksi toimistolla on harjoittelijajärjestelmä, jonka puitteissa KS:n, kuntien ja maakuntien työntekijöillä on mahdollisuus tehdä kolmen kuukauden harjoittelijajakson Brysselissä. Tätä pidetään konkreettisenä tapana lisätä sekä oman organisaation että jäsenorganisaatioiden käytännön EU-tuntemusta.

Toimisto vetää myös EU- ja Eurooppa-osaamisen kehittämisohjelmaa, jossa KS:n, kuntien ja maakuntien työntekijät ja luottamushenkilöt osallistuvat kolmeen lähiopiskelujaksoon joista kaksi Norjassa ja yksi Brysselissä. Ohjelmaa toteutetaan yhdessä Lillehammerin korkeakoulun kanssa.

KS on CEMR:in jäsen ja KS:n asiantuntijat osallistuvat enemmän tai vähemmän aktiivisesti CEMR:n työryhmien toimintaan.

Yhteenvetona voidaan todeta että KS on viime vuosina tehnyt strategisen valinnan panostaa enemmän oman organisaation ja jäsenorganisaatioiden EU- ja Eurooppa-osaamisen kehittämiseen ja vähemmän edunvalvontaan.

4.3 Tanska: KL

Kommunernes Landsforening (KL) on kaikkia Tanskan kuntia edustava järjestö. Sen toiminta Tanskan ulkopuolella keskittyy vahvasti EU:hun ja erityisesti EU:n lainsäädäntö- ja muihin päätöksentekoprosesseihin vaikuttamiseen.

KL:n organisaatiossa EU-toimisto on osa juridista osastoa. EU-toimiston neljästä asiantuntijasta kaksi työskentelevät Kööpenhaminassa ja kaksi Brysselissä. Lisäksi toimistolla on yksi harjoittelijapaikka Kööpenhaminassa ja yksi Brysselissä.

Tärkeä osa EU-toimiston työtä on vuoropuhelu Tanskan hallituksen, työmarkkinaosapuolten ja muiden kansallisten tahojen kanssa EU-asioiden valmisteluvaiheessa. Näin pyritään varmistamaan että KL:n näkemykset huomioidaan jo Tanskan kansallista kantaa muodostettaessa.

Brysselissä tärkeitä edunvalvonnan kohteita ovat komissio, alueiden komitea, EU-parlamentti sekä julkisten työnantajien ja julkisten yritysten eurooppalainen keskus CEEP.

Työnantajakysymyksissä KL tekee tiheää yhteistyötä pohjoismaisten sisarorganisaatioiden kanssa (mm. KT).

KL näkee CEMR:n tärkeänä lobbauskanavana. Siksi KL:n edustajat CEMR:n asiantuntijaryhmissä ovat aina KL:n työntekijöitä.

4.4 Islanti: Samband

Samband Íslenskra Sveitarfélga (Samband) on kaikkia Islannin kuntia edustava järjestö.

Islanti ei ole EU:n jäsen, mutta on ETA-sopimuksen perusteella osa Euroopan sisämarkkinoita. Sambandin kansainvälisellä toiminnalla on kolme päätavoitetta:

- Edunvalvonta suhteessa ETA:an,
- Kuntien kansainvälisten kontaktien edistäminen, sekä
- Oman osaamisen kehittäminen, erityisesti pohjoismaisten sisarjärjestöjen kanssa pidettävien säännöllisten asiantuntijatapaamisten kautta.

Sambandin Brysselin toimistossa työskentelee yksi henkilö. Sen lisäksi n. 50 % Sambandin kehitys- ja kansainvälisten asioiden johtajan työpanoksesta käytetään kansainvälisiin asioihin.

Samband on CEMR:n, Euroopan Neuvoston paikallis- ja aluehallintokongressin sekä EEA EFTA Local Forumin jäsen. Viimeksi mainittu on Norjan, Islannin ja Sveitsin kantonien yhteistyö- ja edunvalvontafoorumi. Samband on myös UCLG:n jäsen. Resurssisyistä Samband ei kuitenkaan osallistu aktiivisesti UCLG:n toimintaan.

Yhteenvedon voidaan todeta, että Samband on rajallisten kokonaisresurssiensa puitteissa päättänyt priorisoida

- Pohjoismaisiin asiantuntijaverkostoihin osallistumista, sekä
- EU:n päätöksentekoon vaikuttamista oman Brysselin toimiston, CEMR:in sekä EEA EFTA Local Forumin kautta.

5 Nykytilan arviointi

5.1 Laaja toimintakenttä

Kuntaliiton EU- ja kansainväliseen toimintaan sisältyy mitä erilaisimpia palveluja ja toimintamuotoja. Tämä heijastuu myös Kuntaliiton organisaatorakenteessa ja johtamismallissa.

Vuosien saatossa eri toimintoja varten on luotu erilaisia toiminnallisia ratkaisuja. Tällöin Kuntaliiton toiminnan EU- ja kansainvälisten ulottuvuuksien kokonaisuutta ei ole aina otettu riittävästi huomioon. Tuloksena on monitahoinen, vaikeaselkoinen toimintamalli joka ei välttämättä tue linjakasta, tuloksekasta ja kustannustehokasta toimintaa.

5.2 Niukat resurssit edellyttävät tehtävien priorisointia

Viime vuosina Kuntaliitto on joutunut vähentämään toimintamenojaan. Tämä on heijastunut myös EU- ja kansainväliseen toimintaan, jonka henkilöresursseja ja määrärahoja on leikattu tuntuvasti. Nämä leikkaukset on usein tehty ns. juustohöyläperiaatteella, eikä selkeiden strategisten valintojen kautta.

Kun toimintaa pyritään ylläpitämään entisessä laajuudessa mutta pienemmillä resursseilla, joudutaan käytännössä tinkimään arjen asioista kuten kokous- ja matkakuluista, luottamushenkilöiden asiantuntijatuesta ja normaalista verkostoitumisesta. Käytännössä tämä saattaa johtaa turhautuneisuuden tunteeseen ja keskittymiseen yksityiskohtiin strategisten kokonaisuuksien sijaan.

Niukkojen resurssien puitteissa olisi syytä tehdä selkeitä ja rohkeita priorisointeja. On uskallettava valita pois vähemmän tärkeitä asioita jotta ydintehtäviin jäisi riittävästi resursseja. Tässä pohjoismaiset sisarjärjestöt voisivat toimia esikuvina.

5.3 Edunvalvontaa on mahdollista tehostaa

Resurssien tehokas hyödyntäminen ja tuloksekkaan toiminnan rakentaminen edellyttävät myös strategista otetta ja aktiivisuutta prosessien riittävän aikaisessa vaiheessa. Varsinkin EU:n lainsäädäntö- ja muihin päätöksentekoprosesseihin vaikuttaminen on tehokkainta aikaisessa valmisteluvaiheessa. Sitä kannattaa tehdä jatkuvassa dialogissa suomalaisten ministeriöiden tai muiden viranomaisten kanssa ja tiiviissä yhteistyössä muiden suomalaisten tai muuten samoja intressejä edustavien tahojen kanssa sekä Helsingissä että Brysselissä.

Muuten pahan kierteen riski on ilmeinen: Aikaisessa valmisteluvaiheessa olevia asioita ei ehditä seurata, koska päätöksentekovaiheessa olevat asiat vievät kaiken ajan. Suomen hallituksen, muiden kansallisten tahojen, komission ja parlamentin kanssa käytävään valmistelunaikaiseen dialogiin ei jää kunnolla aikaa, koska alueiden komitean lausuntoasioiden kanssa on niin kiire.

Vastaavaa periaatetta kannattaisi noudattaa myös asiantuntijatuen tarjoamisessa EU- ja kansainvälisen tason luottamushenkilöille: Kaikkein tehokkaimmin luottamushenkilöt pystyvät toimimaan jos Kuntaliiton asiantuntijat pitävät heitä ajan tasalla valmistelussa olevista asioista ja niiden valmisteluajatauluista sekä Suomen, Kuntaliiton tai kuntien ja alueiden mahdollisista lobbaustavoitteista.

5.4 Luottamushenkilöiden toimintaedellytyksiä kannattaa vahvistaa

Sekä Kuntaliiton toimihenkilöiden että luottamushenkilöiden edunvalvontatyössä kannattaisi tehdä entistä tiiviimpää yhteistyötä pohjoismaisten sisarorganisaatioiden kanssa. Tällaisessa yhteistyössä Suomen kuntaliitolla ja sen edustajilla olisi paljon sekä annettavaa että voitettavaa. Suomalaisten toimihenkilöiden ja luottamushenkilöiden asiantuntemusta arvostetaan laajasti. Toisaalta tehokkaan edunvalvontatyön suunnittelun ja toteuttamisen osalta pohjoismaisilta kollegoilta olisi paljon opittavaa.

Kuten yllä on todettu, suomalaiset asiantuntijat saattavat usein olla turhan vaatimattomia EU- ja kansainvälisissä yhteyksissä. Toisaalta EU- ja kansainvälisen tason luottamustehtävien täyttöprosessissa ei aina kiinnitetä riittävää huomiota ehdokkaiden henkilökohtaisiin edellytyksiin, kuten kielitaitoon ja sosiaaliseen kompetenssiin.

Käytännössä EU- ja kansainvälisen tason luottamustehtävät on tähän asti täytetty osana kuntavaalien jälkeistä neuvottelua, jossa poliittisten puolueiden kunnallissihteerit jakavat paikkoja tietyn pisteytysjärjestelmän mukaan. Kyseinen järjestelmä mahdollistaa hyvin harvoin sitä, että suomalaisen kuntakentän tai Kuntaliiton edustajilla EU- tai kansainvälisellä tasolla olisi samalla keskeinen asema Kuntaliiton omissa päättävissä elimissä.

EU- ja kansainvälisen tason luottamustehtävien heikko henkilöyhteys Kuntaliiton omaan päätöksentekoon vaikeuttaa tehokasta, yhtenäiseen linjaan perustuvaa edunvalvontaa EU- ja kansainvälisissä päätöksentekoprosesseissa. Toisaalta se johtaa myöskin helposti siihen, etteivät EU- ja kansainväliset asiat saa ansaitsemaansa huomiota Kuntaliiton hallituksen ja työvaliokunnan työskentelyssä. Tällä hetkellä niiden käsittely ei perustu säännölliseen rutiiniin, vaan tapahtuu lähinnä ad hoc-periaatteella.

5.5 Johtamismallin tulisi tukea EU- ja kansainvälisten asioiden kehittämistä

Myöskään Kuntaliiton asiantuntijaorganisaation nykyinen johtamismalli ei käytännössä tue EU- ja kansainvälisten asioiden priorisointia liiton toiminnassa ja päätöksenteossa.

Ruotsinkielisiä ja kansainvälisiä asioita johtaa toimitusjohtajan alaisuudessa sama henkilö. Kyseinen henkilö kuuluu Kuntaliiton laajennettuun johtoryhmään, muuta ei johtajistoon.

Toisaalta ruotsinkielisten asioiden johtaminen vie suurimman osan hänen työpanoksestaan; kyseessä on lähes yhtä laaja tehtäväkenttä kuin liiton koko muussa toiminnassa, joskin huomattavasti pienemmässä mittakaavassa.

5.6 Asiantuntijavaihtoa kannattaa kehittää

Asiantuntijavaihto pohjoismaisten sisarjärjestöjen ja Kuntaliiton Brysselin toimiston kanssa on osoittautunut todella onnistuneeksi tavaksi tarjota henkilöstölle mahdollisuus laajentaa ja vahvistaa verkostojaan ja hankkia uusia kokemuksia. Ohjelman vakiinnuttaessa asemaansa henkilökunnan tietoisuudessa voitaisiin neuvotella sen laajentamisesta esimerkiksi alueiden komitean virkamiesorganisaatioon, sen puheenjohtajiston kabinetteihin tai Euroopan parlamentin suomalaisjäsenien kabinetteihin.

Myös muuten kannattaisi panostaa Kuntaliiton vastuuhenkilöiden ja asiantuntijoiden mahdollisuuksiin ylläpitää henkilökohtaisia verkostoja pohjoismaisella tai EU-tasolla ja osallistua niiden tapaamisiin säännöllisesti. Samoin EU- tai kansainvälisistä tehtävistä

palaavien henkilöiden osaamisen ja verkostojen hyödyntämiseksi Kuntaliiton organisaatiossa kannattaisi luoda selkeä prosessi.

5.7 Hyvinvointiosaamisen viennissä on potentiaalia

Arviointityön aikana on useassa haastatteluissa noussut esille, ettei Suomesta tällä hetkellä löydy kunta-alan osaamisen vientityön selkeää vetäjäorganisaatiota. Koulutuksen vienti on monen vuoden kovan työn jälkeen pääsemässä vauhtiin. Muiden hyvinvointialojen vientitoiminta on kuitenkin hyvin vaatimatonta.

FCG on Kuntaliiton kokonaan omistama konsulttiyhtiökonserni. Sillä on laajaa kokemusta kansainvälisistä kehityshankkeista ja vahvat verkostot monilla markkinoilla. Tytäryhtiöiden ja yhteistyökumppaneiden kautta sillä on vahva läsnäolo monessa maassa usealla mantereella.

Tällä hetkellä FCG-konserni ei tee operatiivista yhteistyötä Kuntaliiton kanssa. Kuntaliitto ja FCG edustavat kuitenkin yhdessä merkittävää osaamista, jolle olisi selvästi kysyntää kansainvälisillä markkinoilla.

Toimintamallin rakentamisessa kannattaisi ottaa mallia muilta pohjoismailta. Esimerkiksi Ruotsin sisarjärjestö SKL on kehittänyt mallin, jossa se toteuttaa kansainvälisiä kehittämishankkeita yhdessä omistamansa konsulttiyhtiön sekä SKL:n, Lundin yliopiston ja Gotlannin kunnan yhteisen yhdistyksen kanssa. Suuri osa projektien rahoituksesta tulee Ruotsin valtion avustusjärjestö SIDA:lta.

6 Johtopäätökset ja suositukset

6.1 EU- ja kansainvälisen toiminnan resurssien entistä tarkempi priorisointi

Kuntaliiton EU- ja kansainvälisen toiminnan rajallisten resurssien käytössä tulisi priorisoida Kuntaliitolle, kunnille ja maakunnille eniten konkreettista lisäarvoa tuovat toiminnot. Näitä ydintehtäviä ovat ilman keskinäistä tärkeysjärjestystä:

- CEMR:in toimintaan osallistuminen,
- Alueiden komitean ja Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin suomalaisjäsenten toiminnan tukeminen,
- EU:n lainsäädäntöprosessiin vaikuttaminen sekä Helsingissä että Brysselissä, ja
- Vahva pohjoismainen verkostoituminen sekä EU-edunvalvonnassa että kansainvälisessä yhteistyössä, kuten UCLG:ssa.

Suomen isoimmat kaupungit ylläpitävät pääsääntöisesti omia EU- ja kansainvälisiä kontaktejaan. Pienemmät kunnat sitä vastoin tarvitsevat Kuntaliiton asiantuntijatukea erilaisissa kansainvälistymishankkeissaan.

Yllä mainittujen ydintehtävien riittävän resursoinnin varmistamiseksi ehdotetaan, että Kuntaliiton EU- ja kansainvälisessä toiminnassa pääsääntöisesti keskityttäisiin niihin. Tarvittaessa Kuntaliitto voisi myös tukea yksittäisten kuntien tai alueiden kansainvälistymistä osaamisella ja kontakteilla.

6.2 EU- ja kansainvälisten asioiden säännöllinen käsittely Kuntaliiton työvaliokunnassa ja hallituksessa

Kuntaliiton EU- ja kansainvälisen tason tavoitteiden saavuttamiseksi olisi tärkeää, että niiden toteutumista seurattaisiin säännöllisesti Kuntaliiton päättävissä elimissä ja että tavoitteita tarvittaessa voitaisiin päivittää myös lyhyellä varauksella.

Tehokkaan seurannan ja päätöksenteon varmistamiseksi ehdotetaan, että EU- ja kansainvälisten asioiden käsittelylle varattaisiin riittävästi aikaa neljä kertaa vuodessa työvaliokunnan ja kerran vuodessa hallituksen kokouksissa.

6.3 EU- ja kansainvälisistä tehtävistä palaavien toimihenkilöiden osaamisen ja verkostojen hyödyntäminen organisaatiossa

Brysselin toimistosta, kansainvälisestä henkilöstövaihdosta ja mahdollisista muista EU- ja kansainvälisistä tehtävistä palaavilla toimihenkilöillä on paljon arvokasta osaamista ja vahvoja verkostoja. Sitä ei tähän asti ole hyödynnetty riittävän systemaattisesti ja tehokkaasti.

Ehdotetaan, että Kuntaliiton organisaatioon luotaisiin selkeä prosessi EU- ja kansainvälisistä tehtävistä palaavien toimihenkilöiden osaamisen ja kontaktien siirtämiseksi heidän seuraajilleen ja hyödyntämiseksi muuten organisaatiossa.

6.4 EU- ja kansainvälisten asioiden johtajan vakanssin perustaminen

Vastuusuhteiden selkeyttämiseksi ehdotetaan, että toimitusjohtajan alaisuuteen perustettaisiin EU- ja kansainvälisistä asioista vastaavan johtajan vakanssi, jonka haltija

- vastaisi Kuntaliiton toiminnan EU- ja kansainvälisistä ulottuvuuksista,
- raportoisi suoraan toimitusjohtajalle,
- olisi Kuntaliiton johtoryhmän jäsen, ja
- osallistuisi Kuntaliiton hallituksen ja työvaliokunnan kokouksiin.

Tässä mallissa ruotsinkielisten asioiden yksiköllä olisi edelleen oma johtajansa.

6.5 EU- ja kansainvälisten asioiden vastuuhenkilöiden nimeäminen yksikkötasolla

Tehokkaan tiedonkulun varmistamiseksi ehdotetaan, että yksiköiden johtajat harkitsisivat erillisten EU- ja kansainvälisten asioiden vastuuhenkilön nimeämistä. Vastuuhenkilö voisi olla yksikön johtaja itse tai muu yksikössä työskentelevä henkilö.

Yksiköiden EU- ja kansainvälisten kysymysten vastuuhenkilöt tapaisivat säännöllisesti ja kävisivät läpi ajankohtaisia EU- ja kansainvälisiä asioita sekä koordinoisivat yksiköiden yhteistyötä kyseisiin asioihin liittyen. Pääpaino olisi EU:n lainsäädäntöprosessin seurannassa ja siihen vaikuttamisessa mahdollisimman aikaisessa valmisteluvaiheessa.

6.6 Poliittisten puolueiden huomion kiinnittäminen EU- ja kansainvälisen tason luottamustehtäviin

Kunnallisvaalien jälkeen poliittiset puolueet sopivat käytännössä keskenään Kuntaliiton luottamustehtävien täyttämistä. Olisi tärkeää, että siinä valintaprosessissa otettaisiin huomioon luottamushenkilöiden kyky toimia myös EU- ja kansainvälisen tason luottamuselimissä.

Ehdotetaan, että Kuntaliitto vuoden 2017 kunnallisvaalien yhteydessä neuvottelisi poliittisten puolueiden kunnallissihteereiden kanssa siitä, miten luottamuspaikkojen täyttämässä voitaisiin

- Ottaa huomioon EU- ja kansainvälisen tason luottamustehtävien kasvava merkitys luottamustehtäviä täytettäessä,
- Mahdollistaa, että osalla EU- tai kansainvälistä luottamustointia hoitavista henkilöistä olisi myös keskeinen asia Kuntaliiton päättävissä elimissä, sekä
- Varmistaa, että EU- ja kansainvälisiin luottamustehtäviin valittavilla on riittävä kielitaito ja myös muuten riittävät henkilökohtaiset edellytykset kyseisen tehtävän menestyksekkäälle hoitamiselle.

6.7 Vastuuhenkilöiden ja asiantuntijoiden EU- ja pohjoismaiden tason kontaktien ylläpidon mahdollistaminen

Henkilökohtaisten verkostojen luominen ja ylläpito EU- ja pohjoismaiden tasolla on tärkeä osa Kuntaliiton vastuuhenkilöiden ja asiantuntijoiden osaamisen kehittämistä.

Korkealuokkaisen osaamisen varmistamiseksi ehdotetaan, että

- Kuntaliiton vastuuhenkilöille ja asiantuntijoille tarjottaisiin mahdollisuus osallistua EU- tai pohjoismaiden tason verkostojen tapaamisiin vähintään kerran vuodessa, ja että
- Kuntaliitto selvittäisi asiantuntijavaihto-ohjelman laajentamista käsittämään esimerkiksi alueiden komitean virkamiesorganisaation, sen puheenjohtajiston kabinetit tai Euroopan parlamentin suomalaisjäsenten kabinetit.

6.8 Kuntaliiton ja alueiden Brysselin toimistojen yhteistyön tehostaminen

Eri suomalaisten alueiden Brysselin toimistot (5 kpl) on tällä hetkellä organisoitu eri tavoin. Yhteinen piirre on kuitenkin, että maakuntien liitot ja alueiden keskuskaupungit ovat tärkeitä ylläpitäjiä ja rahoittajia. Alueiden toimistojen toimintaa ei koordinoita aktiivisesti, ja yhteistyö Kuntaliiton Brysselin toimiston kanssa on hyvin vaatimatonta.

Tämän raportin laatimishetkellä ei ole varmaa tietoa siitä, tulevatko uudet maakunnat Kuntaliiton jäseniksi tai millä resursseilla ne pystyisivät osallistumaan EU-tason edunvalvontaan. Todennäköisesti ne eivät tule ottamaan nykyisten maakuntaliitoiden kaltaista vahvaa roolia alueiden Brysselin toimistojen ylläpitäjinä ja rahoittajina.

Kuntaliiton ja alueiden EU-edunvalvonnan ja kehittämistoiminnan tehostamiseksi ehdotetaan että Kuntaliitto neuvottelee alueiden keskuskaupunkien ja aluetoimistojen muiden ylläpitäjien ja rahoittajien kanssa siitä, miten Kuntaliiton ja alueiden Brysselin toimistojen välistä yhteistyötä voitaisiin tehostaa.

6.9 Kuntien kansainvälistymistyön edistäminen

Suuri osa kunnista tarvitsevat Kuntaliiton asiantuntijatukea EU- ja kansainvälisen tason verkostoitumiseen, kokemusten vaihtoon ja viestintään. Tämä voi tapahtua kustannustehokkaasti Kuntaliiton tarjoamilla foorumeilla ja hyödyntämällä Kuntaliiton kehittämiä toimintamalleja.

Kuntien kansainvälistymistyön edistämiseksi ehdotetaan, että Kuntaliitto kehittää valmiita toimintamalleja kuntien EU- ja kansainvälisen tason verkostoitumisen, kokemusten vaihdon ja viestintään tukemiseen ja tarjoaa niitä kunnille esimerkiksi osana EU-hankkeita.

6.10 Suomalaisen hyvinvointiosaamisen vientihankkeet yhteistyössä FCG:n kanssa

Suomalaisen kuntasektorin osaamisen viennissä on hyödyntämätöntä potentiaalia. Kansainvälistä kysyntää on sekä kaupallisilla markkinoilla että kansainvälisten julkisten toimijoiden rahoittamien hankkeiden muodossa. Toistaiseksi ei kuitenkaan ole löytynyt riittävän vahvaa toimijaa tuotteistamis- ja markkinointivaiheen riskin kantajaksi eikä vientiklustereiden tai hankeorganisaation vetäjäksi.

Kuntaliitolla ja sen täysin omistamalla FCG-konsernilla on yhdessä kaikki tarvittava osaaminen ja taloudellinen riskinkantokyky kyseisen markkinaraon täyttämiseksi. Kuntaliitolla on lisäksi merkittävää innovaatiotoiminnan ja hankerahoituksen kokemusta ja osaamista.

Alustavasti voidaan identifioida ainakin kaksi markkina-aluetta, joita Kuntaliiton ja FCG:n kannattaisi yhdessä tutkia tarkemmin:

- Suomalaisten kuntien ja maakuntien osaamisen tuotteistaminen, markkinoiminen ja myyminen yhdessä muiden suomalaisten yritysten kanssa, sekä
- Kansainvälisesti kilpailutettujen, julkisesti rahoitettujen kehityshankkeiden toteuttaminen, erityisesti järjestö- tai julkista toimijaa edellyttävät hankkeet.

Kuntaliiton ja sen konsernin kansainvälisen osaamisen ja liiketoiminnan kehittämiseksi ehdotetaan, että Kuntaliitto ja FCG-konserni yhdessä harkitsisivat sopivien pilottihankkeiden etsimistä ja toteuttamista yllä mainituissa kategorioissa.

7 Suositusten taloudellisista vaikutuksista

Suosituksen toteuttaminen lisäisi jossakin määrin Kuntaliiton suoria kuluja. Tämä koskee erityisesti suosituksia 6.4 ja 6.7. Suositusten mukainen selkeämpi johtamismalli sekä resurssien tehokkaampi käyttö ja selkeämpi priorisointi mahdollistaisi kuitenkin vähintään vastaavan kokoiset säästöt. Käytännössä ne voisivat toteutua muutaman vuoden sisällä luonnollisen poistuman ja vapautuvien vakanssien täyttämättä jättämisen kautta.

Suosituksen 6.10 mukainen projektitoiminta sisältää Kuntaliiton ja sen konsernin kannalta sekä merkittävän liiketoimintariskin että taloudellisen potentiaalin. Niiden toteutuminen riippuu mahdollisen yhteisen projektitoiminnan laajuudesta ja toteutustavasta.

8 Suoritetut haastattelut

Haastattelut ovat suorittaneet Jan-Erik Enestam, Marcus Henricson tai molemmat yhdessä, aikavälillä elo–joulukuu 2016.

Alaranta, Sanna	Johtaja, West Finland European Office
Andersson, Markku	Kuntaliiton hallituksen vpj., CEMR:n ja ULCG:n hallitusten jäsen
Brandt, Leena	Lehdistöneuvos, Suomen pysyvä edustusto EU:ssa
Clemmensen, Maja	Specialkonsulent, jura og EU, KL (DK), Bryssel
Erdal, Åse	Daglig leder, KS Bryssel (NO)
Haijanen, Pauliina	Alueiden komitean hallituksen jäsen, Suomen valtuuskunnan pj.
Huusko, Marianne	Koulutusviennin suurlähettiläs, Ulkoministeriö
Jakobsson, Christa	Harjoittelija, West Finland European Office
Jern, Olav	Pohjanmaan entinen maakuntajohtaja
Kallio, Ilari	Asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto, Bryssel
Karvo, Ulla	Suomen Kuntaliiton Brysselin toimiston johtaja 2016–
Koskinen, Jari	Toimitusjohtaja, Suomen Kuntaliitto
Käld, Barbro	EU-asiantuntija, Suomen Kuntaliiton Brysselin toimisto
Lith, Johannes	Harjoittelija, Kuntaliiton Brysselin toimisto
Markkula, Markku	EU:n Alueiden komitean puheenjohtaja
Mäki-Lohiluoma, Kari-Pekka	Varatoimitusjohtaja, Keva; Kuntaliiton entinen toimitusjohtaja
Paatero, Sirpa	Suomen Kuntaliiton hallituksen puheenjohtaja, kansanedustaja
Pazos-Vidal, Serafin	Head of Brussels Office, COSLA (SCT)
Pernaa, Emilia	EU Policy Adviser, West Finland European Office
Pihlajasaari, Helena	Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin varapuheenjohtaja
Poth-Mögele, Angelica	Executive Director for European Affairs, CEMR
Rainio, Henrik	Erityisasiantuntija, Brysselin toimiston entinen johtaja, Suomen Kuntaliitto
Randell, Aleksi	Kaupunginjohtaja, Turku
Ranta, Timo	Suomen suurlähettiläs Belgiassa ja Luxemburgissa, Ulkoministeriö
Rönholm, Antton	Vt. johtaja, Turku-Southwest Finland European Office / Miltton Bryssel Oy
Store, Jan	Toimitusjohtaja, Miltton Bryssel Oy, suurlähettiläs
Telakivi, Heikki	Johtaja, kansainväliset järjestösuhteet, Suomen Kuntaliitto
Vainila, Anette	Toimitusjohtaja FCG International Oy, FCG-konsernin johtoryhmän jäsen
Vallier, Frédéric	Pääsihteeri, CEMR
Vehviläinen, Anu	Kunta- ja uudistusministeri, Valtiovarainministeriö
Wikberg, Kristina	Johtaja, ruotsinkieliset ja kansainväliset asiat, Suomen Kuntaliitto

Lisäksi Kuntaliiton vastuuhenkilöitä ja asiantuntijoita on kuultu ryhmähaastattelujen ja työpajojen muodossa. Luottamushenkilöiden kanssa on myös käyty keskustelua Kuntaliiton työvaliokunnan kokouksessa sekä elokuussa 2016 järjestetyn International Forumin yhteydessä. Kuntaliiton luottamushenkilöitä ja työntekijöitä on lisäksi haastateltu nettikyselyjen avulla.

9 Yhteystiedot

Ab Mångsyssleriet C&S

Jan-Erik Enestam

jee@kitnet.fi

044 742 7701

Öb H&M Henricson

Marcus Henricson

marcus@henricson.fi

050 696 11

www.henricson.fi

KUNTALIITON EDUSTAJAT KUNTIEN KANSAINVÄLISISSÄ JÄRJESTÖISSÄ JA YHTEISTYÖ EU:N ALUEIDEN KOMITEAN SUOMEN VALTUUSKUNNAN JA EUROOPAN NEUVOSTON KUNTA- JA ALUEHALLINTOKONGRESSIN SUOMEN VALTUUSKUNNAN KANSSA

1. Kuntaliiton tavoitteet kansainvälisessä yhteistyössä ja EU-edunvalvonnassa

Kansainvälinen ja globaali toimintaympäristö, EU:n ja kansainvälinen sääntely vaikuttavat yhä enemmän kuntien toimintaan. EU-edunvalvonnan ja kansainvälisen ulottuvuuden merkitys korostuvat jatkuvasti Kuntaliiton toiminnassa ja tuovat kunnille ja alueille maakunnille aitoa lisäarvoa. Kuntaliiton kansainvälisellä toiminnalla ja EU-edunvalvonnalla vaikutetaan kuntien toimintaedellytysten turvaamiseen ja kehittämiseen.

Kuntaliito on edustettuna kuntien kansainvälisissä yhteistyöjärjestöissä ja toimii Euroopan unionin alueiden komitean ja Euroopan neuvoston alue- ja kuntakongressin Suomen valtuuskuntien sihteeristönä.

Lisäksi Kuntaliiton luottamushenkilö on nimetty osallistumaan ystävyyskuntakokouksiin esimerkiksi Kiinassa vuonna 2013. Vuoden 2017 toukokuulle on suunniteltu Suomalais-venäläistä ystävyyskuntakongressia Turussa.

2. Kuntaliitto eurooppalaisessa kuntaliittojen kattojärjestössä CEMR:ssä ja maailman laajuisessa kattojärjestössä UCLG:ssa

CEMR:n ja UCLG:n toimielimet

Kuntaliitto on jäsenenä eurooppalaisessa kuntaliittojen kattojärjestössä CEMR:ssä, Council of European Municipalities and Regions. CEMR:n ylin päättävä elin on Policy Committee, jossa on poliitikkoedustajat jäsenliitoista, yhteensä 57 liitosta. Policy Committeeessa on yhteensä yli 170 jäsentä. Kuntaliittoon verrattuna Policy Committee vastaisi valtuustoa. Järjestön hallituksessa, Executive Bureaussa on 15 liitolla edustus. CEMR:in tasa-arvokomiteassa on poliitikkoedustajat lähes kaikista jäsenliitoista. CEMR järjestää myös kolmen vuoden välein yleiskokouksen, General Assemblyn, jonne eurooppalaisten kuntaliittojen ohella kutsutaan laajasti kuntia osallistumaan.

Kuntaliitto on myös jäsenenä Kuntaliittojen maailman järjestössä UCLG:ssa United Cities and Local Governments. Sen jäsenenä on ainakin 155 kansallista kuntaliittoa ja yli tuhat yksittäistä jäsentä 140 eri maasta maailman laajuisesti. UCLG:N hallituksessa on yli 100 jäsentä.

Kuntaliiton edustajat CEMR:in ja UCLG:n toimielimissä

Kuntaliiton hallituksen työvaliokunta nimeää kuntavaalikausittain CEMR:n Policy Committeeeseen neljä jäsentä ja neljä henkilökohtaista varajäsentä ottaen mm. tasa-arvolain kiintiösäännöksen huomioon. Samalla Kuntaliiton työvaliokunta nimeää edustajansa myös CEMR:in tasa-arvokomiteaan. Varajäsenet eivät osallistu kokouksiin, kun varsinaiset jäsenet ovat läsnä kokouksissa. Policy Committeeen jäsenistä voidaan nimetä edustaja järjestön hallitukseen, Executive Bureau.

Policy Committeeessa kaudelle 2017 - 2019 valittiin joulukuussa 2016 Kuntaliiton esityksestä suomalaisjäseniksi:

- Aleksi Randell (Kok, Turku), varajäsenenä Sari Rautio (Hämeenlinna)
- Seija Kuikka (Kesk, Mikkeli), varajäsenenä Mauri Pekkarinen (Jyväskylä)
- Ari Korhonen (SDP, Raisio), Sirpa Paatero (Kotka)
- Anne Snellman (Perus, Oulu), Toimi Kankaanniemi (Uurainen)

CEMR:n hallitus - Executive Bureau

Aleksi Randell nimettiin CEMR:n hallitukseen. Kuntaliiton edustaja on ollut järjestön hallituksessa noin viimeiset kymmenen vuotta (aiemmin Markku Andersson). Pohjoismailla on yksi paikka CEMR:n hallituksessa. Pohjoismaiden kesken on sovittu jäsenestä rotaatioperiaatetta noudattaen. Kuntaliiton edustaja on tällä kaudella ilman äänioikeutta. Norjan liiton Helgesen on Co-President ja Ruotsin liiton Anders Knape Executive Vice President. Hallitus kokoontuu 1 - 3 kertaa vuodessa. Vuonna 2016 kokouksia oli kolme.

CEMR:n tasa-arvokomiteassa Kuntaliiton edustajana on Minerva Krohn (Vihreät, Helsinki).

CEMR:n asiantuntijaryhmät

CEMR:in poliittisten elinten lisäksi Kuntaliiton toimisto osallistuu CEMR:in asiantuntijatyöhön eri teema-alueiden työryhmissä. Secretaries General -kokouksissa valmistellaan CEMR:in yleiset asiat ja Policy Committee kokousten asiat. Jäsenliittojen kansainvälisten asioiden vastaavat henkilöt osallistuvat tähän Secretaries General -työhön.

UCLG:n valtuusto ja hallitus

Kuntaliiton hallituksen työvaliokunta nimeää edustajansa UCLG:n valtuustoon (Council) ja hallitukseen. Hallituksen jäsenen on oltava valtuuston jäsen. Kun Kuntaliitolla on yksi paikka valtuustossa, edustaja on siten käytännössä sama sekä valtuustossa että hallituksessa. Hallituksessa on 100 jäsentä. UCLG järjestää kolmen vuoden välein maailmankongressin. Markku Andersson edustaa liittoa UCLG:n hallituksessa ja valtuustossa seuraavat kolme vuotta, mutta henkilö voidaan vaihtaa, kun Kuntaliiton uusi hallitus aloittaa työnsä. Henkilövaihdokset ovat tavanomaisia, koska eri maissa pidetään paikallisvaalit eri aikoihin.

CEMR:in ja UCLG:n toimielinten kokoukset vuonna 2017

- Policy Committee kokoontuu yleensä kahdesti vuodessa. Vuoden 2017 kokoukset pidettiin kesäkuussa ja joulukuussa. Kokouspaikat ovat auki.
- Järjestön hallitus kokoontuu lisäksi kerran kaksi vuodessa. Hallitus kokoontuu ainakin maaliskuussa Roomassa.
- Tasa-arvokomitean kokouksia on yleensä kaksi vuodessa. Lokakuussa 2018 Bilbaossa on laaja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskonferenssi.
- Pääsihteerikokous pidetään maaliskuussa 2017 Ranskan Nantesissa. Toinen pääsihteerikokous on yleensä pidetty Brysselissä loppuvuodesta.
- CEMRin yleiskongressi, General Assembly pidetään 2020 Itävallan Innsbruckissa.
- UCLG:n hallitus kokoontuu huhtikuussa 2017 Madridissa. Järjestön valtuuston kokouspäivä ja paikka ovat auki.
- Vuonna 2016 järjestön maailmankongressi pidettiin lokakuussa Kolumbian Bogotássa. Seuraava maailman kongressi on erikseen sovittavaan aikaan.

3. EU:n alueiden komitean Suomen valtuuskunta

Kuntien edustajat alueiden komitean Suomen valtuuskunnassa

Alueiden komitean toimielimet ovat hallitus, täysistunto ja kuusi valiokuntaa sekä talous- ja hallintoasiain komissio. Valtioneuvosto tekee Kuntaliiton ehdotuksesta nimitysesityksen alueiden komitean jäseniksi, jotka EU:n ministerineuvosto nimittää. Esityksen tekeminen valtioneuvostolle kuuluu työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan. Suomesta nimitetään yhdeksän varsinaista ja yhdeksän varajäsentä. Varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia. Yksi jäsen ja varajäsen nimitetään Ahvenanmaan ehdotuksesta. Toimikausi on viisivuotinen.

Alueiden komitean Suomen valtuuskunnan jäsenet 2015 - 2020:

Varsinaiset jäsenet (9)

Pauliina Haijanen (Kok, Laitila)
 Ilpo Haalisto (Perus, Nousiainen)
 Sirpa Hertell (Vihreät, Espoo)
 Anne Karjalainen (SDP, Kerava)
 Antti Liikkanen (SDP, Rovaniemi)
 Gun-Mari Lindholm (Moderat Samling för Åland, Mariehamn, Åland)
 Markku Markkula (Kok, Espoo)
 Ossi Martikainen (Kesk, Lapinlahti)
 Satu Tietari (Kesk, Säkylä)

Varajäsenet (9)

Tiina Elovaara (Perus, Tampere)
 Patrik Karlsson (SFP, Vanda)
 Veikko Kumpumäki (Vas, Kemi)
 Katri Kulmuni (Kesk, Tornio)
 Hannele Luukkainen (Kok, Helsinki)
 Matias Mäkynen (SDP, Vaasa)
 Sanna Parkkinen (SDP, Liperi)
 Antero Saksala (Kok, Pirkkala)
 Wille Valve ((Moderat Samling för Åland, Mariehamn, Åland)

Alueiden komitean kokoukset

Alueiden komitealla on 5 - 6 täysistuntoa vuodessa Brysselissä. Täysistuntojen yhteydessä järjestetään kaksi kertaa vuodessa komitean puheenjohtajan ja kansallisten valtuuskuntien puheenjohtajien kokous. Komitean hallitus, Bureau, kokoontuu kunkin täysistunnon yhteydessä sekä lisäksi kaksi kertaa vuodessa EU-puheenjohtajamaassa. Hallituksessa on kaksi jäsentä Suomesta; Pauliina Haijanen ja Antti Liikkanen. Komitean puheenjohtajana on Markku Markkula vuodesta 2015 heinäkuuhun 2017.

Suomen valtuuskunta pitää valmistelukokouksen kunkin täysistunnon yhteydessä.

Valiokuntia on kuusi;

- *Alueellinen yhteenkuuluvuuspolitiikka ja EU:n talousarvio -valiokunta (COTER)*, suomalaisjäsenet ovat Pauliina Haijanen, Anne Karjalainen ja Ossi Martikainen
- *Talouspolitiikka -valiokunta (ECON)*, suomalaisjäsenet ovat Ilpo Haalisto, Markku Markkula ja Satu Tietari
- *Sosiaalipolitiikka, koulutus, työllisyys, tutkimus ja kulttuuri -valiokunta (SEDEC)*, SEDEC:n suomalaisjäsenet ovat Anne Karjalainen, Gun-Mari Lindholm ja Markku Markkula
- *Kansalaisuus, hallinto, institutionaaliset ja ulkoasiat -valiokunta (CIVEX)*, suomalaisjäsenet ovat Pauliina Haijanen, Gun-Mari Lindholm ja Antti Liikkanen
- *Luonnonvarat -valiokunta (NAT)*, suomalaisjäsenet ovat Ilpo Haalisto, Sirpa Hertell ja Ossi Martikainen
- *Ympäristö, ilmastonmuutos ja energia- valiokunta (ENVE)*, suomalaisjäsenet ovat Sirpa Hertell, Antti Liikkanen, Satu Tietari

Lisäksi *Talous- ja hallintoasiain komissio (CFAA)* huolehtii alueiden komitean sisäisestä hallinnosta ja talousasioista. Sen suomalaisjäsenenä on Satu Tietari.

Alueiden komitean täysistuntojen ja hallituksen kokousten aikataulu vuonna 2017

- 7.2.2017 AK:n hallituksen kokous
- 8. - 9.2.2017 Täysistunto
- 22.2.2017 AK:n hallituksen kokous Maltalla
- 21.3.2017 AK:n hallituksen kokous
- 22. - 23.3.2017 Täysistunto
- 10.5.2017 AK:n hallituksen kokous
- 11. - 12.5.2017 Täysistunto
- 11.7.2017 AK:n hallituksen kokous
- 12. - 13.7.2017 Täysistunto
- 1.9.2017 AK:n hallituksen kokous Virossa
- 9.10.2017 Täysistunto / AK:n hallituksen kokous
- 10. - 11.10.2017 Täysistunto /European Weeks of Regions and Cities -tapahtuma
- 29.11.2017 AK:n hallituksen kokous
- 30.11.-1.12.2017 Täysistunto

4. Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin Suomen valtuuskunnan jäsenet

Kuntien ja alueiden edustajat Euroopan Neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin Suomen valtuuskunnassa

Kuntaliiton hallitus tekee valtionvarainministeriölle esityksen Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin Suomen valtuuskunnan jäseniksi ja ministeriö tekee nimityspäätöksen hallituksen puolesta.

Suomea edustavat toistaiseksi seuraavat viisi jäsentä ja varajäsentä, jotka kuitenkin kaikki ovat kirjallisesti ilmoittaneet irtisanoutuvansa kongressin jäsenyydestä, kun kuntavaalit on pidetty, jotta seuraajat voidaan valita puhtaalta pöydältä. On sovittu, että varajäsenet voivat osallistua kerran kaudessa kongressin täysistuntoon varsinaisten jäsentenkin ollessa paikalla. Seuraavassa on lista jäsenistä.

Kuntakamari

Varsinaiset jäsenet:

Risto Rautava (Kok, Helsinki), Suomen valtuuskunnan puheenjohtaja, Monitoring Committeeen jäsen

Liisa Ansala (Kesk, Rovaniemi), kongressin varapresidentti ja hallituksen (Bureau) jäsen, Monitoring Committeeen jäsen

Juho Eerola (Perus, Kotka), Governance Committeeen jäsen

Varajäsenet:

Ensio Vatanen (SDP, Juankoski, joka yhdistynyt Kuopioon vuoden 2017 alusta), Monitoring Committeeen varajäsen

Sari Janatuinen (Vas, Kempele), Current Affairs Committeeen varajäsen

Aluekamari

Varsinaiset jäsenet:

Hanna Marva (Kok, Rauma), Current Affairs Committeeen jäsen

Helena Pihlajasaari (SDP, Laukaa), Monitoring Committeeen jäsen

Varajäsenet:

Juha Rostedt (Kok, Lahti), Monitoring Committeeen varajäsen

Risto Ervelä (Kesk, Sauvo), Monitoring Committeeen varajäsen

Saara Ilvessalo (Vihr, Turku), Governance Committeeen varajäsen

Euroopan Neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin kokoukset

Euroopan Neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin täysistunnot Strasbourgissa ovat kaksi kertaa vuodessa, maaliskuussa ja lokakuussa. Hallitus (Bureau) on kokoontunut täysistuntojen lisäksi noin kolme - neljä kertaa vuodessa.

Valiokunnat ovat: Monitoring Committee (Seurantavaliokunta), Governance Committee (Hallintovaliokunta), Current Affairs Committee (Ajankohtaisasiain valiokunta). Nämä kokoontuvat yleensä täysistuntojen yhteydessä ja vähintään kerran vuodessa niiden välillä. Seurantavaliokunta kokoontuu ehkä kahdesti vuodessa istuntojen välillä.

5. Kustannukset

Kustannukset koostuvat matkakuluista ja jonkin verran ansionmenetykskorvauksista, kokouskuluista ja vieraanvaraisuuskuluista, Kuntaliiton henkilöstökuluista sekä CEMR:n ja UCLG:n jäsenmaksuista. Mikään näistä organisaatioista eikä myöskään Kuntaliitto maksa luottamushenkilöille kokouspalkkioita kokouksiin osallistumisista.

Luottamushenkilöiden osallistumisen kustannuksista *CEMR:in ja UCLG:n kokouksiin* vastaa Kuntaliitto. CEMR:n Policy Committeeen jäsenten ja UCLG:n jäsenen matkat on budjetoitu kansainvälisen budjettiin. Muiden Kuntaliiton luottamushenkilöiden esimerkiksi puheenjohtajan tai työvaliokunnan jäsenten tapauskohtaiset matkakulut menevät luottamushenkilöiden budjetista. Matkakustannuksissa noudatetaan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen korvauskäytäntöjä myös päivärahojen suhteen ja matkustetaan edullisemman matkakustannusten mukaan.

Euroopan unionin alueiden komitean Suomen valtuuskunnan jäsenten kustannuksista vastaa alueiden komitea. Matkoista ei tule Kuntaliitolle kustannuksia. Nämä luottamushenkilöt noudattavat EU:n matkustussääntöjä.

Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressiin Suomen valtuuskunnan jäsenten matkakuluista suurimman osan korvaa Euroopan neuvosto. Neuvoston sääntöjen mukaan se korvaa matkat edullisemman matkustustavan mukaan. Se maksaa jäsenille päivärahaa majoitus- ja muiden sovittujen kustannusten kattamiseksi. Päiväraha ei ole kattanut kaikkia kustannuksia.

Käytäntönä Euroopan neuvoston toiminnassa on ollut, että Kuntaliitto maksaa ensin jäsenille heidän kokouksiin osallistumisista aiheutuvat kustannukset. Kokousten jälkeen jäsenet tekevät selvityksen kustannuksista Euroopan neuvostolle. Euroopan neuvosto maksaa korvaukset Kuntaliitolle jäsenten tekemien ilmoitusten mukaan. Kuntaliiton maksama osuus jäsenten kuluista on ollut 20 - 30 % heidän kustannuksistaan. Vuonna 2016 Kuntaliiton osuus oli 18 %.

Kuntaliitto on järjestänyt kaksi kertaa, vuosina 2015 ja 2016 kaikkein valtuuskuntien jäsenille yhteisen seminaarin - International Forumin. Seminaariin on kutsuttu myös työvaliokunta. Kuntaliitto on maksanut valtuuskuntien jäsenten seminaarimatkoista aiheutuneet kustannukset.

Kansainvälisen tiimin budjetista maksetut kulut vuonna 2016

Vuonna 2016 Kuntaliiton kansainvälisen tiimin budjetista maksetut kustannukset osallistumisesta CEMR:n toimintaan henkilöstökulut pois lukien olivat noin 60 000 euroa. Suurin osa tästä on jäsenmaksun osuus, yli 35 000 euroa. Matkakulujen suuruus oli 21 500, josta luottamushenkilöiden osuus oli 60 %. Kokouskuluihin meni noin 1100 euroa. Tasa-arvoprojektiin osallistumisesta saatiin tuottoja 3 400 euroa.

Kuntaliiton kulut osallistumisesta UCLG:n toimintaan olivat noin 20 000 euroa, josta matkakustannusten osuus oli 12 000. Nämä jakaantuivat melko tasan sekä luottamushenkilöiden että henkilöstön matkakuluihin. Jäsenmaksun osuus oli 7 600 euroa.

Kulut Euroopan Neuvoston toiminnasta olivat noin 53 000 euroa ilman henkilöstökuluja. Suurin erä oli luottamushenkilöiden matkakustannukset, noin 32 500 euroa. Euroopan neuvosto korvasi luottamushenkilöiden matkakustannuksista noin 27 000 euroa eli 82 %. Henkilöstön matkakulut olivat noin 13 500 ja kokous- ja vieraanvaraisuuskulut vajaat 1 800 euroa.

Alueiden komitea maksaa kaikki Suomen valtuuskunnan jäsenten kustannukset. Kuntaliiton kuluja ovat henkilöstön matkakuluja, jotka vuonna 2016 olivat noin 9 000 euroa. Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön osallistumiskokouksiin ei vuonna 2016 voitu osallistua.

Muut kuin henkilöstökulut vuonna 2016

KULUT (euroa)	CEMR	UCLG	EN	AK	Yhteensä
Matkakulut yhteensä	21 531	12 362	46 063	8 993	88 949
<i>Luottamushenkilöiden matkakulut yht.</i>	<i>12 880</i>	<i>6 340</i>	<i>32 631</i>	0	<i>51 851</i>
luottamushenkilöiden matkakulut	11 406	5 804	26 629	0	43 839
korvaukset/päivärahat	1 474	536	6 002	0	8 012
<i>Henkilöstön matkakulut yht.</i>	<i>8 651</i>	<i>6 022</i>	<i>13 432</i>	<i>8 993</i>	<i>37 098</i>
henkilöstön matkakulut	7 533	5 015	11 983	8 102	32 633
korvaukset / päivärahat	1 118	1 007	1 449	891	4 465
Ansionmenetykskorvaukset	1 654	0	4 960	0	6 614
Kokous- ja vieraanvaraisuuskulut	1 127	645	1 765	985	4 522
Jäsenmaksut	35 634	7 600	0	0	43 234
Muut kulut	13	20	179	0	212
KAIKKI YHTEENSÄ	59 959	20 627	52 967	9 978	143 531
TUOTOT	3 404		26 731		30 135

Tid	Onsdagen den 3 maj kl. 11.45- 13.45
Plats	Kommunernas hus, B 4.33 Andra linjen 14, Helsingfors

Närvarande:

Mats Nylund, ordförande, Sfp
Anna Bertills, Sfp
Carl-Gustav Mangs, Sfp
Mia Heijnsbroek-Wirén, Sfp
Björn Månsson, Sfp
Tommy Romantschuk, SDP
Jonas Heikkilä, Gröna
Nina Söderlund, VF
Erik Brunström, Åland (11.55-)

Övriga närvarande

Kristina Wikberg, direktör för den svenska verksamheten
Sandra Bergqvist, teamledare för svenska teamet
Eva Slotte, sakkunnig
Linda Grönqvist, Kommuntorget (12.05-)
Marianne Pekola-Sjöblom (11.45-12.15)
Ida Sulin (11.55- 12.30)
Benjamin Strandberg (12.05-13.30)

Magnus Sandberg, Ålands kommunförbund (11.55-)

9. UTVÄRDERING AV SVENSKA DELEGATIONENS VERKSAMHET

Svenska delegationen diskuterade behovet av att tillsätta en arbetsgrupp med uppdrag att ta fram ett förslag till ett nytt organ i stället för Svenska delegationen. Organets uppgift är att tillsammans med Kommunförbundets personal erbjuda intressebevakning, service och utvecklingsverksamhet för kommuner och landskap med svenskspråkig befolkning.

Förslag: Svenska delegationen föreslår att styrelsen tillsätter en arbetsgrupp som får till uppgift att ta fram ett förslag till ett nytt organ i stället för Svenska delegationen. Arbetsgruppen består av;
Mats Nylund, ordförande för svenska delegationen
Tommy Romantschuk, medlem av svenska delegationen
Kristina Wikberg, direktör, svenska och internationella ärenden

Till sekreterare kallas Sandra Bergqvist, teamledare.

Beslut: Enligt förslaget